

Hogeschool Utrecht

B Accountancy

Beperkte opleidingsbeoordeling

Samenvatting

In mei 2019 is de bestaande hbo-bacheloropleiding Accountancy van Hogeschool Utrecht (HU) bezocht door een visitatiepanel van NQA. De opleiding vormt samen met de bacheloropleidingen Finance & Control en Finance, Tax & Advice het onderwijsaanbod van het Institute for Finance & Accounting van HU. De vierjarige bacheloropleiding Accountancy kent een voltijd- en een duale variant. Beide varianten zijn in de beoordeling meegenomen. De beoordeling vond plaats aan de hand van het beperkt beoordelingskader 2018 van de NVAO. Het panel beoordeelt de voltijdvariant van de opleiding als **positief** en de duale variant als **positief onder voorwaarden**. Het panel heeft standaard 4 voor de duale variant beoordeeld als “voldoet ten dele”. Het panel adviseert voorwaarden te stellen, zodat de opleiding kan werken aan de geconstateerde ontwikkelpunten. Het panel acht het realistisch en haalbaar dat de opleiding de verbeteringen heeft gerealiseerd binnen een termijn van twee jaar. De kwaliteit van de gerealiseerde leerresultaten van voltijdvariant heeft het panel beoordeeld als “voldoet”. Het panel adviseert aan deze variant geen voorwaarden te stellen en deze niet mee te nemen in een herbeoordeling.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De voltijdvariant van de opleiding ontvangt voor standaard 1 het oordeel **voldoet**. De duale variant van de opleiding ontvangt voor standaard 1 het oordeel **voldoet**.

De bacheloropleiding Accountancy van de HU leidt studenten op tot een startkwalificatie in zowel de accountancy, als in het financieel-economisch beroepenveld. Het bachelor-niveau van de opleiding is zowel nationaal als internationaal geborgd door het gebruik van de CEA eindtermen 2016 en de koppeling met de Dublin-descriptoren. De opleiding heeft inzichtelijk gemaakt op welk niveau de eindtermen per vakgebied afgerond worden.

De opleiding heeft het landelijk opleidingsprofiel vertaald naar het “Beroepstakenprofiel Utrechtse school”, waarmee een eigen kleur is aangebracht. Een focus op ICT en de beroepseer van de accountant zijn de onderscheidende elementen die de basis vormen voor het Utrechts profiel. Het panel is positief over het aanbrengen van een eigen kleur. De opleiding laat hiermee zien een eigen positie te willen kiezen, aansluitend bij het werkveld waarvoor zij opleidt. Om het onderscheidend vermogen van het profiel ten opzichte van andere opleidingen nog meer te laden, adviseert het panel aan de opleiding om de gekozen inkleuring verder door te ontwikkelen in samenspraak met het lectoraat en het werkveld.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De voltijdvariant van de opleiding ontvangt voor standaard 2 het oordeel **voldoet**. De duale variant van de opleiding ontvangt voor standaard 2 het oordeel **voldoet**.

De opleiding werkt aan een vernieuwing van het curriculum, waarvoor de CEA eindtermen uit 2016 het uitgangspunt vormen. Het onderwijsprogramma heeft een logische en mooie opbouw, naar inhoud en niveau. De opleiding maakt gebruik van verschillende onderwijsvormen, zoals hoor- en werkcolleges, coaching, projecten, loopbaanleren, gastcolleges, trainingen en intervisies. Voor studenten die meer aankunnen is er een honours programma. Het panel vindt de inhoud en opbouw van het onderwijsprogramma passend bij de eindtermen. Met de invoering van het nieuwe curriculum heeft de opleiding de begeleiding van studenten vanuit een andere didactische visie vormgegeven, waarbij de eigen regie van de student over het leerproces centraal staat. In leerteams voeren studenten dialoog met elkaar, onder begeleiding van een leerteamcoach. Het panel vindt deze vorm van begeleiding van studenten een goede

ontwikkeling. Omdat tussen studenten verschillen bestaan in behoefte aan begeleiding, adviseert het panel de opleiding om aandacht te blijven houden voor de diversiteit in de samenstelling van de leerteams.

De verbinding met de beroepspraktijk krijgt vorm in het curriculum door het opnemen van een (vroeg) stage en door studenten in leerteams te laten werken aan praktijkcasussen. In de duale variant realiseren studenten een groot deel van de leerdoelen op de werkplek. De BVC heeft een actieve rol in de opleiding en een aantal docenten is tevens werkzaam in de beroepspraktijk. De opleiding werkt aan het verder vormgeven van internationalisering in de opleiding, onder andere door het aangaan van samenwerking met buitenlandse partnerinstellingen, gastcolleges in het Engels en het gebruik van Engelse literatuur. In de module *International Mergers & Acquisitions* werken studenten aan een opdracht samen met buitenlandse studenten. Het panel moedigt de opleiding aan om de mogelijkheden voor studenten om buitenlandervaring op te doen te vergroten.

De ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden van studenten wordt niet als apart vak aangeboden, maar vormt integraal onderdeel van de modules. Het panel staat positief tegenover deze keuze, maar dit vraagt wel om explicitering teneinde de transparantie en herkenbaarheid naar student en werkveld te vergroten. Het onderzoekend vermogen is een duidelijk onderdeel van het afstuderen in de voltijdvariant. Het panel vindt dat er in de voltijd variant sprake is van een goede verbinding tussen onderzoek en onderwijs. Uit de proeve van bekwaamheid (duale variant) komen de onderzoeksvaardigheden van studenten minder expliciet naar voren. Net als de voltijdstudenten, hebben de duale studenten onderzoeksvaardigheden verworven via de modules van het onderwijsprogramma. Naar mening van het panel dient de onderzoekscomponent -en met name de explicitering daarvan- versterkt te worden in de eindfase van de duale variant van de opleiding.

De opleiding zet zich in om de studenttevredenheid te verbeteren, wat door studenten gezien en gewaardeerd wordt. Het management is zichtbaar en toegankelijk. Het docententeam is enthousiast en betrokken.

Standaard 3: Toetsing

De voltijdvariant van de opleiding ontvangt voor standaard 3 het oordeel **voldoet**. De duale variant van de opleiding ontvangt voor standaard 3 het oordeel **voldoet**.

De opleiding werkt vanuit het instituutsbrede Toetsbeleid 2018-2019, waarvan het toetsplan afgeleid is. Studenten geven aan dat zij van tevoren op de hoogte zijn van de beoordelingscriteria van de toetsen. Het panel is positief over de toetsing van de kernvakgebieden. Bij de toetsconstructie hanteert de opleiding het vier-ogen principe. Er is een examencommissie op instituutsniveau, die de kwaliteit van toetsing van de drie opleidingen van het instituut borgt. Deze werkt conform wet- en regelgeving en heeft een extern lid. Om zicht te houden op de kwaliteit van toetsing, analyseert de eveneens instituutsbrede toetscommissie in opdracht van de examencommissie steekproeven van toetsen. Bevindingen worden via de examencommissie teruggegeven aan de opleiding. Beoordelaars in de afstudeerfase nemen deel aan kalibratiebijeenkomsten en doen hiervan ook verslag aan de examencommissie. De examencommissie houdt ook zicht op het eindniveau en de beoordeling van het afstuderen door het nemen van steekproeven. Op dit moment is uit de toetsing en beoordeling van de onderdelen *Werkervaring* in de duale variant niet goed af te leiden hoe studenten de leerdoelen realiseren. Studenten stellen middels een Persoonlijk Ontwikkelplan vast aan welke leerdoelen zij werken.

Uit de beoordelingsformulieren en reflectieverslagen is niet herleidbaar welke leerdoelen dit betreft. De opleiding heeft de navolgbaarheid van de realisatie van leerdoelen in de onderdelen *Werkervaring* onmiddellijk opgepakt en hiertoe een ontwikkelopdracht uitgezet. Het panel onderschrijft het belang hiervan en heeft er vertrouwen in dat het de opleiding lukt de realisatie van eindtermen in de onderdelen *Werkervaring* op korte termijn navolgbaar te maken.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De voltijdvariant van de opleiding ontvangt voor standaard 4 het oordeel **voldoet**. De duale variant van de opleiding ontvangt voor standaard 4 het oordeel **voldoet ten dele**.

De afgestudeerden van de opleiding Accountancy en het werkveld zijn tevreden over de aansluiting van de opleiding op het beroep. De meeste afgestudeerden vervolgen hun opleiding aan de universiteit. Het afstuderen bestaat uit drie onderdelen. Eén daarvan is de landelijke OAT (voltijd- en duale variant). De opleiding Accountancy van HU scoort goed voor wat betreft het slagingspercentage ten opzichte van collega-instellingen. Het tweede onderdeel van het afstuderen is het examen *Belastingrecht* (voltijd- en duale variant), dat onder de module *Externe Rapportage* valt. Het niveau van dit examen dient naar mening van het panel verzwakt te worden. Tenslotte doen de voltijdstudenten een praktijkonderzoek, leidend tot een scriptie. Over de scripties van studenten in de voltijdvariant is het panel uitgesproken positief. Na de vorige visitatie heeft de opleiding adequate maatregelen genomen om de kwaliteit van de scriptie in de voltijdvariant te verhogen. Het panel constateert dat de opleiding daarin is geslaagd en de opgaande lijn heeft weten vast te houden. Studenten tonen aan over de benodigde onderzoeksvaardigheden te beschikken en de scripties gaan over relevante en zelfs innovatieve onderwerpen. Het gerealiseerde niveau van de voltijdvariant van de opleiding wordt door het panel als voldoende beoordeeld. Hierbij zijn de onderdelen waaruit de eindwerken bestaan in samenhang bekeken en gewogen.

De studenten in de duale variant leggen (als derde onderdeel) een “proeve van bekwaamheid” af, waarbij zij een probleem of dilemma uit de eigen beroepspraktijk analyseren en tot een uitwerking van verschillende oplossingen komen. Het panel constateert dat de proeves van bekwaamheid een beknopte verslaglegging en een beperkte diepgang kennen. Het panel kan op basis van de proeves van bekwaamheid niet tot een helder oordeel komen over de onderzoeksvaardigheden en het onderzoekend vermogen van de studenten. Uit de uitbreiding van de steekproef blijkt dat er een duidelijke positieve ontwikkeling waarneembaar is, zowel voor wat betreft de onderzoeksaanpak en -uitwerking, als de diepgang en aard van het bestudeerde vraagstuk. Er zijn daarmee stappen gezet in de doorontwikkeling van dit eindwerk, die vragen om een vervolg en bestendinging.

Ook bij de duale variant zijn de onderdelen waaruit de eindwerken bestaan in samenhang bekeken en gewogen. Het panel komt op basis daarvan tot een beoordeling “voldoet ten dele” voor de duale variant op standaard 4. Om tot een beoordeling “voldoet” op standaard 4 van de duale variant te kunnen komen, dient het beschikken over onderzoekend vermogen en onderzoeksvaardigheden van studenten inzichtelijk en aantoonbaar wordt gemaakt in de proeve van bekwaamheid.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	7
Schets van de opleiding	9
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	11
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	14
Standaard 3 Toetsing	19
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	23
Eindoordeel over de opleiding	27
Aanbevelingen	29
Bijlagen	30
Bijlage 1 Bezoekprogramma	31
Bijlage 2 Bestudeerde documenten	333

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bachelor opleiding Accountancy van Hogeschool Utrecht. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van Hogeschool Utrecht en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (september 2018) en de *NQA Handleiding opleidingsvisitaties 2019*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 29 mei 2019. Het visitatiepanel bestond uit:
Mevrouw drs. A. Vanmaercke IAB-erkend (voorzitter, domeindeskundige)
Mevrouw drs. L. Doesburg RA (domeindeskundige)
De heer J. Looman RA CIA (domeindeskundige)
De heer L. Korteweg (studentlid)

Mevrouw dr. F. Meijer, auditor van NQA, trad op als lead-auditor van het panel.

De opleiding maakte onderdeel uit van een visitatiecluster. Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en NQA gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de panels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Werkwijze panel en procesverloop

Voor de opleidingsbeoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatie en bijlagen ter beschikking gesteld aan het panel en is een paneloverleg gepland ter voorbereiding van de visitatie. Dit vooroverleg heeft circa twee weken voor het visitatiebezoek plaatsgevonden. De panelleden zijn geïnstrueerd over de werkwijze via de NQA-handleiding en het NVAO-kader. Vervolgens heeft het panel de aanpak, rolverdeling en werkwijze voor het visitatiebezoek besproken. Het panel heeft gesproken over de indrukken en observaties die zijn verkregen vanuit het zelfevaluatierapport en de bijlagen. Ook zijn de meningen over de geselecteerde eindwerken gedeeld. Conform de richtlijnen van het NVAO-kader is er bij twijfel over het niveau of de beoordeling van een eindwerk een tweede panellid als lezer ingeschakeld. Informatie uit het vooroverleg is uitgewerkt naar een agenda met vraagpunten voor de bezokedag. Waar nodig is contact opgenomen met de opleidingen om de organisatie van de bezokedag verder te stroomlijnen.

Tijdens de bezokedag heeft het panel gesproken met diverse groepen (zie bijlage 1) en het ter inzage gelegde materiaal bestudeerd. Het laatste betrof met name onderwijs- en toetsmateriaal,

de online leeromgeving en notulen van verschillende commissies, zoals bijvoorbeeld examencommissie en opleidingscommissie.

Aan het einde van de bezochtdag is in het gehele panel alle verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel de voorlopige eindoordelen en belangrijkste bevindingen meegedeeld aan de opleiding.

Na het visitatiebezoek heeft de secretaris op basis van alle informatie en de meningen van de panelleden een conceptrapportage opgesteld en voorgelegd bij alle panelleden. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd bij de opleiding. De panelleden hebben kennis genomen van de reactie van de opleiding en waar nodig aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld.

Ten aanzien van het procesverloop van de visitatie zijn twee zaken van belang om te noemen. In de eerste plaats de uitval van de heer Van Achteren door ziekte. De begeleiding van het visitatiebezoek en het vervolgproces zijn door een andere NQA auditor, mevrouw dr. F. Meijer, opgevangen. Daarbij heeft mevrouw ir. A. Mulder (secretaris in opleiding) ondersteuning verleend. In de tweede plaats betreft dat het beoordelingsproces op standaard 4, voor de duale variant van de opleiding. De aangeleverde eindwerken en bijbehorende documentatie bevatten naar mening van het panel onvoldoende basis om tot de beoordeling "voldoet" van standaard 4 te komen. Het panel heeft haar oordeel over standaard 4 aangehouden. De opleiding is in de gelegenheid gesteld aanvullende documentatie te overleggen. Daarnaast is het aantal eindwerken van de duale variant (onderdeel "proeve van bekwaamheid") in de steekproef uitgebreid met de meest recente proeves van bekwaamheid die beschikbaar waren (juli 2019). Dit betrof twee proeves. De uitbreiding van de steekproef had als doel een zo representatief mogelijk beeld te verkrijgen van het actuele gerealiseerde eindniveau.

De opleiding heeft studenten per mail op de hoogte gesteld van de mogelijkheid om het panel buiten de geplande gesprekken om te spreken. Hiervan is geen gebruik gemaakt.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

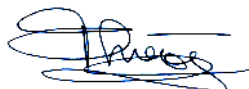
Utrecht, oktober 2019

Panelvoorzitter

Mevrouw drs. A. Vanmaercke

Lead-auditor

Mevrouw dr. F. Meijer

Schets van de opleiding

De bacheloropleiding Accountancy is één van de drie opleidingen die Hogeschool Utrecht (HU) in het financiële domein aanbiedt. Het Institute for Finance & Accounting is de organisatorische eenheid die deze opleiding en de bacheloropleidingen Finance & Control en Finance, Tax & Advice verzorgt. Aan het instituut is het lectoraat Financieel-Economische Advisering bij Innovaties (FAI) verbonden.

De bacheloropleiding Accountancy kent twee varianten: voltijd en duaal. Beide varianten zijn meegenomen in de opleidingsbeoordeling. Het aantal studenten in de voltijdvariant is aanzienlijk groter dan in de duale variant (variërend van 50 tot 75 studenten per cohort in de voltijdvariant en 8 tot 15 studenten per cohort in de duale variant). De opleiding geeft aan dat het aantal studenten in de duale variant sterk afhankelijk is van de conjunctuur en daarmee samenhangende beschikbaarheid van leerwerkplekken. Waar de opleiding enkele jaren geleden met moeite duale studenten geplaatst kreeg, is nu sprake van vraag vanuit het werkveld naar duale studenten.

Onder andere de snelle ontwikkelingen op ICT-gebied en het toenemende belang van gedragsaspecten in de beroepsuitoefening, waren in 2016 aanleiding tot het opnieuw landelijk vaststellen van de eindtermen door de CEA (Commissie Eindtermen Accountantsopleiding). Het Landelijk Accountancy Scholenoverleg (ACS) heeft op basis van deze nieuwe eindtermen het landelijk beroeps- en opleidingsprofiel aangepast. Aan het ACS nemen alle accountancy opleidingen van de bekostigde hogescholen deel. Eén van de lectoren van het lectoraat FAI van de HU is voorzitter van het dagelijks bestuur van dit overleg.

In hetzelfde jaar, 2016, is de opleiding begonnen met een herontwerp van het curriculum, ingegeven door de vernieuwing van de eindtermen en maatschappelijk relevante ontwikkelingen voor het beroep. Het nieuwe curriculum wordt zowel bij de voltijd- als de duale variant ingevoerd. Op het moment van het visitatiebezoek zijn de eerste twee jaar van het nieuwe curriculum ontwikkeld (de propedeuse en hoofdfase 1) en werkt de opleiding aan de vernieuwing van het derde onderwijsjaar (hoofdfase 2). Het tweede jaar (hoofdfase 1) voert de opleiding in het huidige studiejaar voor het eerst uit. Het oude curriculum wordt uitgefaseerd. Basis voor de visitatie vormt het nieuwe curriculum, met uitzondering van de afstudeerfase.

De propedeuse van de voltijd- en duale variant is hetzelfde. In de hoofdfase verschilt de duale variant van de voltijdvariant in onderwijsvorm. Duale studenten leren en werken drie dagen in de week op de leerwerkplek. Studenten leggen in beide varianten dezelfde tentamens af. Bij sommige onderdelen in het onderwijs is sprake van verschillen tussen de varianten. De afstudeerfase is verschillend ingericht.

Op peildatum 1 oktober 2018 stonden 307 voltijdstudenten en 44 duale studenten aan de bacheloropleiding Accountancy ingeschreven. Er zijn 45 docenten werkzaam voor de opleiding (32,97 fte). Daarnaast zijn twee lectoren en een trainee aan de opleiding verbonden.

Tabel administratieve gegevens

Naam opleiding in CROHO	B Accountancy
Type en soort	hbo; Bachelor
Variant	Voltijd / duaal
Sector	Economie
Graad	Bachelor of Science
Studielast	240 EC
Afstudeerspecialisatie(s)	n.v.t.
Locatie(s)	Utrecht
Onderwijstaal	Nederlands
ISAT code CROHO	34406
Financiering	Bekostigd
Visitatiegroep	Hbo Accountancy groep 2
Inleverdatum	1-11-2019
Bijzonder kenmerk	n.v.t.
Joint programme, met opgave van de betrokken partnerinstellingen en type graadverlening (joint/double/multiple degree)	n.v.t.

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De voltijdvariant van de opleiding ontvangt voor standaard 1 het oordeel **voldoet**. De duale variant van de opleiding ontvangt voor standaard 1 het oordeel **voldoet**.

De bacheloropleiding Accountancy van HU leidt studenten op tot een startkwalificatie in zowel de accountancy, als in het financieel-economisch beroepenveld. Het bachelor-niveau van de opleiding is zowel nationaal als internationaal geborgd door het gebruik van de CEA eindtermen 2016 en de koppeling met de Dublin-descriptoren. De opleiding heeft inzichtelijk gemaakt op welk niveau de eindtermen per vakgebied afgerond worden.

De opleiding heeft het landelijk opleidingsprofiel vertaald naar het “Beroepstakenprofiel Utrechtse school”, waarmee een eigen kleur is aangebracht. Een focus op ICT en de beroepseer van de accountant zijn de onderscheidende elementen die de basis vormen voor het Utrechts profiel. Het panel is positief over het aanbrengen van een eigen kleur. De opleiding laat hiermee zien een eigen positie te willen kiezen, aansluitend bij het werkveld waarvoor zij opleidt. Om het onderscheidend vermogen van het profiel ten opzichte van andere opleidingen nog meer te laden, adviseert het panel aan de opleiding om de gekozen inkleuring verder door te ontwikkelen in samenspraak met het lectoraat en het werkveld.

Onderbouwing

Eindtermen

De CEA eindtermen vormen het fundament van het curriculum van de opleiding Accountancy. De eindtermen van de opleiding zijn geformuleerd op drie niveaus en verdeeld over verschillende vakgebieden (onder verdeeld in kernvakgebieden, bedrijfseconomische vakgebieden en overige vakgebieden), aangevuld met generieke eindtermen. De kernvakgebieden bestaan uit: Audit & Assurance (A&A), Financial Accounting (FA), Internal Control & Accounting Information Systems (ICAIS). De bedrijfseconomische vakgebieden uit: Financiering (FIN), Management Accounting & Control (MAC), Strategie, Leiderschap en Organisatie (SLO). De overige vakgebieden die in de opleiding aan de orde komen zijn: Boekhouden (BKH), Economie (EC), Fiscaliteit (FISC), Gedrag, Ethiek en Besluitvorming (GEB), Recht (RE), Statistiek (STA). De opleiding heeft inzichtelijk gemaakt hoe de eindtermen zich verhouden tot de Common Body of Knowledge (die hetzelfde is voor alle typen accountants) en de postbacheloropleiding (tot Accountant Administratieconsulent). In de CEA eindtermen zijn accenten aangebracht door de opleiding. Sommige vakgebieden zijn in studiebelasting aanzienlijk verzwaard ten opzichte van de CEA norm. Dit betreft onder andere Audit & Assurance, Financial Accounting, Financiering, Gedrag, Ethiek en Besluitvorming. Uit de keuzes voor verzwaarde onderdelen blijkt het “Utrechts profiel” van de opleiding. De opleiding sluit met de beheersingsniveaus voor de generieke eindtermen aan bij de kwalificatieniveaus van de Dublin descriptoren. Bij de vaststelling van de nieuwe CEA

eindtermen zijn deze door de landelijke commissie vergeleken met accountantsopleidingen elders in de wereld. De opleiding zal in 2020 een internationale vergelijking op de beoogde leeruitkomsten en het onderwijsprogramma uitvoeren, samen met partnerinstellingen uit Zwitserland en Oostenrijk. Het panel onderschrijft het belang hiervan.

Beroepsprofiel en eigen inkleuring

De opleiding leidt studenten op voor een startkwalificatie in de accountancy of het financieel-economisch beroepenveld. Afgestudeerden komen terecht in functies zoals bijvoorbeeld assistent-accountant, accountant administratieconsulent of controller.

Utrechts profiel

De vernieuwing van de CEA-eindtermen in 2016 en het daarop geënte landelijke beroeps- en opleidingsprofiel waren aanleiding voor de opleiding om zich te bezinnen op de eigen profilering. De opleiding heeft een eigen (Utrechtse) inkleuring gegeven aan het beroepsprofiel, met het oog op wat het werkveld en de maatschappij vragen van de accountant “van morgen”. De opleiding verbindt zich bovendien aan het hogeschoolbrede profileringsthema “Smart Urban Innovation – Kwaliteit van samenleven in een stedelijke omgeving”. De opleiding vertaalt dit naar het eigen beroepenveld vanuit de premisse dat de betrouwbaarheid van financiële cijfers en maatschappelijke betrokkenheid vanuit de financiële sector essentieel zijn voor de economisch sterke stad. De opleiding benoemt ethisch handelen, beroepseer en bewustzijn van de maatschappelijke relevantie van de rol van de accountant als belangrijke kenmerken van de Utrechtse afgestudeerde accountant. Daarnaast legt de opleiding nadruk op beroepsvaardigheden op het gebied van advisering, ICT en het doorgronden van business modellen. Het door de opleiding opgestelde Utrechtse beroepstakenprofiel, ziet er op basis daarvan als volgt uit:

1. het kunnen inrichten van een geautomatiseerd systeem voor een onderneming,
2. het kunnen opstellen en uitvoeren van een controleprogramma voor de jaarrekeningcontrole van complexere posten,
3. het kunnen opstellen van (geconsolideerde) interne en externe rapportages die voldoen aan geldende wet- en regelgeving,
4. het kunnen analyseren van en adviseren over financiële en fiscale vraagstukken over de bedrijfsvoering van innovatieve ondernemingen.

Het panel heeft de beroepstaken teruggezien in het curriculum van de opleiding, met uitzondering van de eerste beroepstaak waarvan het panel wel heeft vastgesteld dat studenten met verschillende softwarepakketten leren te werken.

De onderzoekslijnen ‘Veranderende informatiesystemen’ en ‘Beroepseer’ van het lectoraat Financieel-economische Advisering bij Innovatie (FAI) sluiten aan bij het profiel van de Utrechtse opleiding Accountancy. De opleiding geeft aan dat de verbinding met het lectoraat bijdraagt aan het actueel en relevant houden van het onderwijs, zoals door de inbreng die kenniskringleden hebben in het ontwerp van de modules van het nieuwe curriculum.

De ontwikkeling naar een eigen inkleuring van het profiel is vrij recent, waarbij het panel constateert dat de opleiding zich inspant om dit in het nieuwe curriculum goed vorm te geven. Om het onderscheidend vermogen van het profiel ten opzichte van andere opleidingen nog meer te

laden, adviseert het panel aan de opleiding om de gekozen inkleuring verder door te ontwikkelen in samenspraak met het lectoraat en het werkveld. De aandacht vanuit het lectoraat voor de ethische kant van het beroep, versterkt bijvoorbeeld het accent dat de opleiding hierop legt in het Utrechtse profiel. Zo ontstaat naar mening van het panel een stevigere basis voor de verdere invulling en verdieping van het profiel.

Actuele ontwikkelingen en verbinding werkveld

De opleiding heeft een nauwe band met het werkveld. Met de Beroepenveld Commissie (BVC) is de opleiding in gesprek over zowel het Utrechtse profiel van de opleiding als het herontwerp van het curriculum. Er wordt door de opleiding ook gekeken naar de samenstelling van de BVC vanuit het eigen profiel. Het panel waardeert het feit dat de voorzitter van de BVC afkomstig is uit het werkveld. Aan de zittende leden van de grotere kantoren (BDO, Deloitte, PwC, Ernst & Young en KPMG) wordt daarom nu een vertegenwoordiger van de kleinere kantoren toegevoegd. Het panel onderschrijft de constatering van de opleiding dat dit beter aansluit bij de oriëntatie op MKB die de opleiding kent. Het toevoegen van een vertegenwoordiger uit het werkveld met specifieke expertise op gebied van ICT-ontwikkelingen in het vakgebied, zou naar mening van het panel een bijdrage kunnen leveren aan de ambitie van de opleiding om zich op dat terrein te profileren. Het panel waardeert de rol van de BVC, die zich heeft ontwikkeld van toezichhoudend naar adviserend. De opleiding investeert ook in het aangaan van strategische *partnerships* met accountantskantoren en relaties met bedrijven. Het panel is hier positief over en naar mening van het panel mag de opleiding deze verbindingen met het werkveld nog meer etaleren.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Conclusie

De voltijdvariant van de opleiding ontvangt voor standaard 2 het oordeel **voldoet**. De duale variant van de opleiding ontvangt voor standaard 2 het oordeel **voldoet**.

De opleiding werkt aan een vernieuwing van het curriculum, waarvoor de CEA eindtermen uit 2016 het uitgangspunt vormen. Het onderwijsprogramma heeft een logische en mooie opbouw, naar inhoud en niveau. De opleiding maakt gebruik van verschillende onderwijsvormen, zoals hoor- en werkcolleges, coaching, projecten, loopbaanleren, gastcolleges, trainingen en intervisies. Voor studenten die meer aankunnen is er een honours programma. Het panel vindt de inhoud en opbouw van het onderwijsprogramma passend bij de leerresultaten. Met de invoering van het nieuwe curriculum heeft de opleiding de begeleiding van studenten vanuit een andere didactische visie vormgegeven, waarbij de eigen regie van de student over het leerproces centraal staat. In leerteams voeren studenten dialoog met elkaar onder begeleiding van een leerteamcoach. Het panel vindt deze vorm van begeleiding van studenten een goede ontwikkeling. Omdat er tussen studenten verschillen bestaan in behoefte aan begeleiding, adviseert het panel de opleiding om aandacht te blijven houden voor de diversiteit in de samenstelling van de leerteams.

De verbinding met de beroepspraktijk krijgt vorm in het curriculum door het opnemen van een (vroeg) stage en door studenten in leerteams te laten werken aan praktijkcasussen. In de duale variant realiseren studenten een groot deel van de leerdoelen op de werkplek. De BVC heeft een actieve rol in de opleiding en een aantal docenten is tevens werkzaam in de beroepspraktijk. De opleiding werkt aan het verder vormgeven van internationalisering in de opleiding, onder andere door het aangaan van samenwerking met buitenlandse partnerinstellingen, gastcolleges in het Engels en het gebruik van Engelse literatuur. In de module *International Mergers & Acquisitions* werken studenten aan een opdracht samen met buitenlandse studenten. Het panel moedigt de opleiding aan om de mogelijkheden voor studenten om buitenlandervaring op te doen te vergroten.

De ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden van studenten wordt niet als apart vak aangeboden, maar vormt integraal onderdeel van de modules. Het panel staat positief tegenover deze keuze, maar dit vraagt wel om explicitering teneinde de transparantie en herkenbaarheid naar student en werkveld te vergroten. Het onderzoekend vermogen is een duidelijk onderdeel van het afstuderen in de voltijdvariant. Uit de proeve van bekwaamheid (duale variant) komen de onderzoeksvaardigheden van studenten niet voldoende naar voren. Naar mening van het panel dient de onderzoekscomponent -en met name de explicitering daarvan- versterkt te worden in de eindfase van de duale variant van de opleiding.

De opleiding zet zich ervoor in om de studenttevredenheid te verbeteren, wat door studenten gezien en gewaardeerd wordt. Het management is zichtbaar en toegankelijk. Het docententeam is enthousiast en betrokken.

Onderbouwing

Opzet programma

Bij aanvang van de opleiding schrijft de student zich voor de voltijd- of duale variant in. Na het eerste jaar kan de student nog switchen naar de andere variant of één van de andere opleidingen in het instituut: de bacheloropleiding Finance & Control of Finance, Tax & Advice. De opleiding is opgebouwd uit een propedeuse, hoofdfase en afstudeerfase. De beroepsproducten, waarin kennisgebieden en vaardigheden samenkomen, vormen de basis voor de onderwijsmodules. Het programma van de voltijd- en duale variant verschilt in de hoofdfase en afstudeerfase. In de hoofdfase gaat de voltijdstudent op stage en volgt een minor. Het panel waardeert het dat de opleiding een vroege stage (in het tweede jaar) in het onderwijsprogramma heeft opgenomen. Studenten verkrijgen daardoor snel kennis van de praktijk en de inhoudelijke werkzaamheden die het beroep met zich meebrengt. In de duale variant worden de stage en minor vervangen door de modules *Werkervaring*, waarin de student werkt aan van tevoren vastgestelde leerdoelen op de werkplek. De donderdag en vrijdag zijn voor duale studenten ingeroosterd om onderwijs te volgen op de hogeschool. In de huidige situatie zijn er modules waarin voltijd- en duale studenten gezamenlijk onderwijs volgen. De opleiding onderzoekt nog of er in de toekomst mogelijkheden zijn tot splitsing van de varianten. Er zijn duale studenten die aangeven aan dat zij de onderlinge verschillen groot vinden, als het gaat om studiemotivatie en werkervaring. In de beleving van duale studenten zijn voltijdstudenten soms minder gemotiveerd en minder gedisciplineerd. Daarnaast hebben voltijdstudenten minder praktijkervaring dan duale studenten. Het panel is voorstander van de huidige werkwijze: een mix van voltijd- en duale studenten draagt bij aan kruisbestuiving met een positief effect voor beide groepen. In de afstudeerfase rondt de voltijdstudent de opleiding af met een scriptie. De duale student legt een proeve van bekwaamheid af.

Inhoud programma

Kennis

De studiegids bevat beschrijvingen van de modules waaruit de opleiding opgebouwd is. Studenten in de voltijd- en de duale variant volgen dezelfde modules. Het panel stelt vast dat de opleiding modules aanbiedt die relevant zijn voor het vakgebied en dat deze een duidelijke opbouw kennen. Voorbeelden hiervan zijn *Belastingrecht* en *Bestuurlijke Informatieverzorging* (BIV), waarin de lesstof van de afzonderlijke modules (zoals *Belastingrecht 2,3* en *BIV 1,2*) op elkaar aansluit. *Externe verslaglegging*, *Controleplan*, *Inleiding Accountancy*, *Stuurinformatie* zijn voorbeelden van andere modules. Elke module kent een variatie aan passende werkvormen, die de student in staat stellen kennis te verwerven.

In de opleiding werken studenten ook aan beroepsproducten, waarin theorie en vaardigheden samenkomen. De aandacht die de opleiding vanuit het Utrechts profiel wil besteden aan digitale transformatie is nog in ontwikkeling. Wel werken studenten al in de propedeuse van het nieuwe curriculum vanuit een case aan vaardigheden op het terrein van ICT en data-analyse. Zowel de vakinhoudelijke- als vaardighedendocent begeleiden dit. Ethisch handelen is een belangrijk speerpunt in de Utrechts inkleuring van het opleidingsprofiel. Ethiek komt onder andere terug in

de stage in het tweede jaar en in de module *International Mergers & Acquisitions*. Ook vanuit het lectoraat wordt deze dimensie van het vak belicht.

Beroepsvaardigheden

Praktijkgerelateerde opdrachten en projecten in het onderwijs maken het ontwikkelen van beroepsvaardigheden mogelijk. De praktijk is in het nieuwe curriculum (zowel de voltijd- als de duale variant) centraler komen te staan. Alumni en studenten die het oude programma volg(d)en bevestigen dit en geven aan op dit punt met enige jaloezie naar het nieuwe curriculum te kijken. Docenten vertellen dat een aantal principes die bij het vak horen nu explicieter in de opleiding naar voren komen, door deze als vaardighedenonderwijs op te nemen. Voorbeelden hiervan zijn adviesvaardigheden en reflectie. De invulling van het vaardighedenonderwijs in het nieuwe curriculum is een gespreksonderwerp van de opleiding met de BVC. Zo heeft de BVC aandacht gevraagd voor de ontwikkeling van mondelinge en presentatievaardigheden. Het panel sprak tijdens het visitatiebezoek met de opleiding en BVC over haar zorg ten aanzien van het taalniveau in een deel van de eindwerken. De opleiding en de BVC delen deze zorg. Gedurende de opleiding is er aandacht voor taalvaardigheid: docenten kijken ernaar in de opdrachten die studenten maken. Er is een module "Leren schrijven". De aandacht voor taalvaardigheid vanuit de opleiding blijkt ook uit het feit dat het taalkundig op niveau zijn van de eindwerken als voorwaarde is gesteld om tot beoordeling over te gaan. Het panel moedigt de opleiding aan deze voorwaarde in de praktijk te blijven vasthouden.

Onderzoeksvaardigheden

De ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden is integraal onderdeel van het curriculum en komt in verschillende modules terug. Voorbeelden hiervan zijn terug te zien in de propedeuse, waar studenten in de module *Bestuurlijke Informatievoorziening* een plan van aanpak opstellen. In de module *Forecasting* voeren studenten deskresearch uit en bij *Inleiding Accountancy* oefenen zij advies- en reflectievaardigheden. De leden van de kenniskring van het lectoraat hebben een leerlijn Onderzoek ontwikkeld voor de drie opleidingen van het instituut. In deze leerlijn komen beroepsrelevante onderzoeksvaardigheden aan de orde zoals het afnemen van interviews, het voeren van klantgesprekken, het opstellen van plannen van aanpak en onderzoeksvoorstellen. De opleiding heeft ervoor gekozen de onderzoeksvaardigheden te integreren in de modules. Net als de voltijdstudenten, hebben de duale studenten onderzoeksvaardigheden verworven via de modules van het onderwijsprogramma. Dit is een aanvliegroute die op de steun van het panel kan rekenen, maar dit vraagt wel om explicitering om de transparantie en herkenbaarheid naar student en werkveld te vergroten. Het onderzoekend vermogen is een duidelijk onderdeel van het afstuderen in de voltijdvariant. Het panel vindt dat er in de voltijdvariant sprake is van een goede verbinding tussen onderzoek en onderwijs. De proeve van bekwaamheid (duale variant) geeft minder zicht op de onderzoeksvaardigheden en het onderzoekend vermogen van studenten. Naar mening van het panel dient de onderzoekscomponent -en met name de explicitering daarvan- versterkt te worden in de eindfase van de duale variant van de opleiding.

Internationalisering

Het doorontwikkelen van het internationaliseringsaspect in zowel de voltijd- als duale variant heeft de aandacht van de opleiding. Er is bijvoorbeeld een hogeschoolbrede minor *Study abroad* waaraan studenten kunnen deelnemen. De opleiding werkt ook aan *internationalisation at home*. In het curriculum is in het vierde jaar de module *International Mergers and Acquisitions* opgenomen. Studenten werken hierin samen met buitenlandse studenten aan een project. Er

wordt ook naar samenwerking met buitenlandse instellingen gezocht. Op dit moment heeft de opleiding partners in Finland, Portugal en Groot-Brittannië en binnen deze samenwerkingsverbanden vindt uitwisseling van docenten plaats. Het panel heeft met één student gesproken die zijn stageperiode in het buitenland (India) heeft doorlopen. Het panel moedigt de opleiding aan om de mogelijkheden te vergroten voor studenten (zowel voltijd- als duale) om buitenlandervaring op te doen, bijvoorbeeld door gebruik te maken van voorzieningen als het Erasmusprogramma.

Vormgeving van het programma en begeleiding

Het programma van de opleiding (zowel voltijd als duaal) is opgebouwd uit een propedeuse, een hoofdfase en wordt afgesloten met de afstudeerfase. Er is een aantal momenten in de opleiding waarop de student richting kan geven aan zijn opleiding. Zo kan de student na de propedeuse nog switchen van de voltijdvariant naar de duale variant of omgekeerd. De brede propedeuse die het instituut Finance & Accounting aanbiedt, maakt het voor studenten mogelijk eventueel te kiezen voor een andere opleiding binnen het instituut. In het derde en vierde jaar is het mogelijk voor studenten om te variëren in de volgorde waarin modules doorlopen worden. De voltijdstudent kan zelf kiezen hoe de stageperiode en minor ingevuld worden.

Ook is er de mogelijkheid om het honours programma te volgen. Hierin wordt de student uitgedaagd om een schepje bovenop het reguliere programma te doen. Het honours programma is voor iedere student toegankelijk. De invulling van het honours programma bepaalt de student in overleg met de honours-docenten. Het panel waardeert de mogelijkheid die de opleiding op deze wijze biedt aan studenten om te excelleren. Hoewel de studiebelasting per student verschilt, is er naar mening van de studenten ook ruimte voor een intensivering van het reguliere onderwijsprogramma van de opleiding.

Hoor- en werkcolleges, coaching, projecten, loopbaanleren, gastcolleges, trainingen en intervisies zijn de verschillende vormen waarin de opleiding het onderwijs aanbiedt. De student wordt gedurende de opleiding begeleid naar toenemende zelfstandigheid. Met de invoering van het nieuwe curriculum heeft de opleiding de begeleiding van studenten vanuit een andere didactische visie vormgegeven. Waar dat voorheen via studieloopbaanbegeleiding plaatsvond, is er met het nieuwe curriculum "loopbaanleren" geïntroduceerd. Het loopbaanleren is onderdeel van de Professionele Ontwikkelingsleerlijn. Deze wijziging is onder andere ingegeven door het feit dat de nadruk voorheen meer op studievoortgang lag en minder op loopbaanontwikkeling. Activiteiten in het kader van loopbaanleren zijn groepsessies, zelfstudie, intervisie en individuele coachgesprekken. Vanuit het idee dat studenten in staat moeten zijn meer regie te nemen over hun studie en werk, zijn er leerteams gevormd. De bedoeling daarvan is dat studenten dialoog voeren met collega-studenten op basis van leervragen die zij hebben. Een leerteamcoach begeleidt de teams hierin. Het panel is positief over deze doorontwikkeling van de begeleiding, waarbij studenten vanuit een breder perspectief ondersteund en uitgedaagd worden om te reflecteren op de eigen ontwikkeling en regie te nemen over hun eigen leerproces. Omdat dit ook een andere rol van de docent vraagt, is het is naar mening van het panel van belang om hen daarin te begeleiden en te scholen.

Studenten delen de leerteams zelf in. Dit leidt er in de praktijk toe dat bepaalde studenten naar elkaar toetrekken en andere studenten overblijven. Het borgen van diversiteit in de samenstelling van de leerteams is daarmee in de ogen van het panel een aandachtspunt. Dit vanuit de

gedachte dat de meer kwetsbare student zich kan optrekken aan de sterke student, wat het leereffect voor beiden ten goede komt.

Een ander aandachtspunt is dat studenten die het nieuwe curriculum volgen aangeven dat ze weinig contact hebben met de SLB-er in de vorm van periodiek geplande contactmomenten. Met het oog op de relatief hoge uitval in het eerste jaar, raadt het panel de opleiding aan om te onderzoeken of het nieuwe curriculum en het gekozen begeleidingsconcept voldoende voorziet in de behoefte van studenten.

Via evaluaties (enquêtes, vlaaiensessies) en gesprekken met studenten houdt de opleiding een vinger aan de pols als het gaat om de studenttevredenheid. Het management laat zich ook zien bij deze sessies en studenten geven aan dat het management benaderbaar en aanspreekbaar is. Studenttevredenheid komt ook aan de orde in de vergaderingen van de Gemeenschappelijke Opleidingscommissie (GOC) van het instituut. Volgens studenten uit de GOC heeft er een verbeteringslag plaatsgevonden als het gaat om de communicatie met studenten. Het panel heeft gezien dat er relevante onderwerpen op de agenda van de GOC staan, zoals evaluaties, kwaliteitsgelden en onderwijsinnovatie. Uit de gesprekken met studenten en notulen blijkt dat de GOC actief betrokken is bij de curriculumvernieuwing. De GOC laat zich informeren over ontwikkelingen en geeft advies.

Docenten

Het docententeam dat de opleiding Accountancy verzorgt is enthousiast en betrokken. Docenten staan achter de curriculumvernieuwing en dragen actief bij aan de ontwikkeling ervan, bijvoorbeeld door deelname aan de curriculum regiegroep. Verschillende docenten zijn werkzaam in of afkomstig uit de beroepspraktijk. Studenten en BVC leden geven aan dat er wel merkbaar verschil is tussen docenten, als het gaat om de verbinding met de praktijk. Het panel vindt dat er sprake is van een goede mix in het docententeam (inclusief gastdocenten) als het gaat om de kennis en vaardigheden die voor het beroep relevant zijn. Het management geeft docenten voldoende ruimte voor bij- en nascholing, hiervoor is 10% van de tijd bij een volledige aanstelling beschikbaar.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De voltijdvariant van de opleiding ontvangt voor standaard 3 het oordeel **voldoet**. De duale variant van de opleiding ontvangt voor standaard 3 het oordeel **voldoet**.

De opleiding werkt vanuit het instituutsbrede Toetsbeleid 2018-2019, waarvan het toetsplan afgeleid is. Studenten geven aan dat zij van tevoren op de hoogte zijn van de beoordelingscriteria van de toetsen. Het panel is positief over de toetsing van de kernvakgebieden. Bij de toetsconstructie hanteert de opleiding het vier-ogen principe. Er is een examencommissie op instituutsniveau, die de kwaliteit van toetsing van de drie opleidingen van het instituut borgt. Deze werkt conform wet- en regelgeving en heeft een extern lid. Om zicht te houden op de kwaliteit van toetsing, analyseert de eveneens instituutsbrede toetscommissie in opdracht van de examencommissie steekproeven van toetsen. Bevindingen worden via de examencommissie teruggegeven aan de opleiding. Beoordelaars in de afstudeerfase nemen deel aan kalibratiebijeenkomsten en doen hiervan ook verslag aan de examencommissie. De examencommissie houdt ook zicht op het eindniveau en de beoordeling van het afstuderen door het nemen van steekproeven. Op dit moment is uit de toetsing en beoordeling van de onderdelen *Werkervaring* in de duale variant niet goed af te leiden hoe studenten de leerdoelen realiseren. Studenten stellen middels een Persoonlijk Ontwikkelplan vast aan welke leerdoelen zij werken. Uit de beperkte beoordelingsformulieren en reflectieverslagen is niet herleidbaar welke leerdoelen dit betreft. De opleiding heeft de navolgbaarheid van de realisatie van leerdoelen in de onderdelen *Werkervaring* onmiddellijk opgepakt en hiertoe een ontwikkelopdracht uitgezet. Het panel onderschrijft het belang hiervan en heeft er vertrouwen in dat het de opleiding lukt de realisatie van eindtermen in de onderdelen *Werkervaring* op korte termijn navolgbaar te maken.

Onderbouwing

Toetssysteem

Het instituutsbrede Toetsbeleid 2018-2019 is leidend voor de toetsing binnen de opleiding. Op basis daarvan heeft de opleiding een toetsplan opgesteld. Dit toetsplan maakt inzichtelijk welke toetsen in welke periode worden afgenomen, welke CEA eisen per toets afgetoetst worden, welke toetsvormen gebruikt worden en hoeveel EC eraan verbonden zijn. De bijlage bij de studiegids bevat een cursuswijzer, met een beschrijving per module van de stof, de toetsvorm en het minimumcijfer dat behaald moet worden om het onderdeel af te sluiten. Het panel vindt het een sterk punt dat de opleiding het toetsplan voorlegt aan de BVC, onder andere om de balans in toetsvormen en aansluiting van toetsvormen op de beroepspraktijk te borgen.

Toetsen

Uit het toetsplan blijkt dat de opleiding een gevarieerd palet aan toetsvormen inzet, waaronder tentamens, opdrachten, verslagen, assessments, presentaties. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van een landelijk vastgesteld examen, de Overall Toets (OAT). De student laat in dit examen aan

de hand van de uitwerking van een casus zien dat hij/zij verschillende vakgebieden beheerst. Dit examen is één van de onderdelen van het eindwerk van de opleiding.

Studenten werken ook aan groepsopdrachten, zoals bij de module *Voortgezette Bestuurlijke Informatievoorziening (BIV)* en module *Samenstelopdracht 3*. Groepsopdrachten worden afgesloten met een assessment. Studenten geven aan dat de zwaarte (in studiebelasting) die toegekend wordt aan verschillende toetsen soms niet met elkaar in verhouding is. Uit het gesprek met studenten blijkt dat zij het niveau van de toetsen wel representatief vinden voor de stof. Het panel heeft de toetsen van de kernvakgebieden bekeken en is daarover positief, ook voor wat betreft de zwaarte.

In de duale variant van de opleiding vindt op een aantal onderdelen in het curriculum een andere wijze van toetsing plaats. De duale studenten volgen de onderdelen stage en minor niet, maar formuleren jaarlijks leerdoelen in de vorm van een Persoonlijk Ontwikkelplan (POP). Hier werken zij aan in de eigen werkomgeving. Dit resulteert in een reflectieverslag, dat onderdeel vormt van de bewijslast aan de hand waarvan beoordeling plaatsvindt. Andere bewijsstukken die meetellen in de beoordeling zijn verslagen van functioneringsgesprekken en het werkervaringsgesprek met de docentbegeleider en de praktijkbegeleider. Om ervoor te zorgen dat duale studenten het cursorische deel van de opleiding de benodigde tijd en aandacht geven, stelt de opleiding studievoortgangseisen. De studiepunten krijgt de student alleen als hij/zij voldoet aan voortgangseisen: voor toekenning van *Werkervaring 1* moet minimaal 95 EC behaald zijn (incl. de propedeuse), voor *Werkervaring 2* minimaal 155 EC (incl. propedeuse) en voor *Werkervaring 3* minimaal 210 EC (incl. propedeuse). Het panel begrijpt de keuze voor het stellen van voortgangseisen, maar vindt het onwenselijk dat daarmee het toekennen van studiepunten voor werkervaring afhankelijk wordt gemaakt van de prestaties in het cursorische deel van de opleiding. Er hoeft immers geen inhoudelijk verband tussen te bestaan.

In de afstudeerfase legt de duale student een proeve van bekwaamheid af. De proeve van bekwaamheid is onderdeel van de beoordeling van *Werkervaring 3*. De beschrijving van de proeve van bekwaamheid in de handleiding *Werkervaring* is summier. Duale studenten krijgen een mondelinge toelichting over de proeve van bekwaamheid. Het panel heeft de bijbehorende powerpoint presentatie ingezien en daarmee een beter beeld gekregen van wat er van studenten gevraagd wordt. Hieruit blijkt dat het om een praktijkonderzoek gaat, maar minder zwaar aangezet dan het praktijkonderzoek van de voltijdvariant.

Beoordeling

De bijlage bij de studiegids bevat een cursuswijzer, met een beschrijving per module van de stof, de toetsvorm en het minimumcijfer dat behaald moet worden om het onderdeel af te sluiten. Studenten geven aan dat de cursuswijzer, naast een beschrijving van de inhoud van de module, het beoordelingsformulier bevat. De opleiding maakt bij de beoordeling van toetsen gebruik van antwoordmodellen en rubrics.

Als het gaat om groepswerk, zijn door de opleiding verschillende maatregelen getroffen om meeliftgedrag te voorkomen. Studenten stellen bij aanvang van de opdracht een sociaal contract met elkaar op, waarin afspraken over bijdrage aan het project en gedrag vastgelegd worden. Daarnaast monitort de betrokken begeleidend docent op meeliftgedrag. Individuele beoordeling komt tot stand door het afnemen van een voorwaardelijke mondelinge toets bij afronding van groepswerk. In het jaarverslag van de examencommissie over 2017-2018 is te lezen dat in een interne audit is geconstateerd dat de borging van de individuele beoordeling van groepswerk een

kwetsbaar aspect is van deze vorm van toetsing. Er zijn naar aanleiding daarvan verbetermaatregelen genomen door de opleiding, waaronder een aanpassing van de beoordelingsprocedure.

Als onderdeel van het honours programma is het mogelijk om in duo's af te studeren. Dit wordt in de afstudeerhandleiding aangegeven en er is een procedurebeschrijving voorhanden. De gedachte achter dit duo-werk is dat twee studenten in staat zijn een complexer vraagstuk ter hand te nemen. De beoordeling van de individuele prestaties van studenten die deelnemen aan duo-werk in het kader van het afstuderen in het honours programma heeft de opleiding op verschillende punten geborgd. Een docent-coach begeleidt een student en beoordeelt tijdens het afstuderen in hoeverre er sprake is van een individuele bijdrage aan het onderzoek. Deze docent-coach is tevens eerste examinerator en beoordeelt bij de eerste conceptversie van de scriptie of deze voldoet aan de criteria van het honours programma. Een tweede examinerator beoordeelt de scriptie ook. Als beide bevestigen dat er sprake is van een honours-waardige scriptie, kan de student doorgaan naar de presentatie. Indien de scriptie niet tegemoet komt aan de criteria, kan de student ervoor kiezen af te studeren volgens het reguliere programma.

Het studenten-duo geeft een eindpresentatie. De beoordelaars stellen per student vragen, wat leidt tot een individuele beoordeling. Tenslotte krijgen de studenten een eindbeoordeling, wat per student kan verschillen.

In 2016 heeft de examencommissie ten aanzien van *Werkervaring 3* in de duale variant onderzocht in hoeverre de gehanteerde werkwijze waarborgt dat studenten de eindtermen realiseren. Daaruit zijn aanbevelingen voortgekomen, die grotendeels door de opleiding ter hand genomen zijn. Het betrof met name adviezen gericht op het proces aan de voorkant: het opstellen van beoordelingsformulieren, vaststelling van weging van beoordelingen, vaststellen cesuur en normering. Ook de invoering van een mondelinge presentatie maakte deel uit van ingevoerde verbeteringen. Het panel vindt dat de navolgbaarheid van de realisatie van de leerdoelen door de student in de onderdelen *Werkervaring* in de duale variant van de opleiding nog kan winnen aan transparantie. De beoordelingsformulieren die het panel heeft gezien zijn summier, bevatten geen inhoudelijke feedback en worden alleen ingevuld door de praktijkbegeleider. Uit de beoordelingsformulieren blijkt niet aan welke specifieke leerdoelen de student heeft gewerkt. Ook de bijbehorende reflectieverslagen geven hier weinig zicht op. De opleiding heeft dit punt onmiddellijk opgepakt en hiertoe een ontwikkelopdracht uitgezet. Het panel heeft deze stukken gezien en heeft er vertrouwen in dat het de opleiding lukt de realisatie van leerdoelen in de onderdelen *Werkervaring* op korte termijn navolgbaar te maken. Het panel adviseert de opleiding in de ontwikkelopdracht ook de aantoonbaarheid van de realisatie van de leerdoelen mee te nemen, zodat deze geborgd is in de vorm van bewijsstukken.

Het panel onderschrijft het belang van het onderzoek dat de examencommissie in 2016 heeft uitgevoerd naar het onderdeel *Werkervaring 3* bij de duale variant. In het licht van de te nemen verbetermaatregelen is het wenselijk om hier een vervolg aan te geven. Het panel adviseert de toetscommissie om op korte termijn de onderdelen *Werkervaring* van de duale variant door te lichten.

Het werkveld heeft een actieve rol in het beoordelingsproces bij het afstuderen, zowel bij de voltijdvariant als bij de duale variant. De opleiding betreft de BVC actief bij het eindniveau van de opleiding. Bij een aantal studenten is de BVC aanwezig bij de verdediging van de scriptie. Ook

komt het voor dat een lid van de BVC de rol van praktijkbegeleider vervult. De praktijkbegeleider geeft een adviserende beoordeling in het afstuderen, uitgedrukt in een cijfer.

Borging

De examencommissie van het Institute for Finance & Accounting is verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van toetsing van de opleiding Accountancy en de twee andere opleidingen die onder het instituut vallen. De examencommissie werkt volgens vigerende wet- en regelgeving en heeft een extern lid. Er is een toetscommissie ingesteld, die op basis van steekproeven van toetsresultaten rapporteert over de kwaliteit van toetsen. Zowel de examencommissie als de toetscommissie werken volgens een jaarcyclus, aan de hand van een jaarplan. In het jaarplan legt de examencommissie vast welke werkzaamheden er zullen worden uitgevoerd in het betreffende jaar en waar accenten liggen. De examencommissie legt verantwoording af in het jaarverslag. Er is structureel contact tussen de examencommissie en het management via de zogenaamde blokoverleggen, vier keer per jaar. De examencommissie communiceert naar docenten middels een nieuwsbrief.

Steekproefsgewijs kijkt de examencommissie naar de eindwerken van de opleiding. De examencommissie kijkt zowel naar de inhoudelijke beoordeling als de gevolgde beoordelingsprocedure. Om zicht te houden op het eindniveau neemt de examencommissie ook kennis van de kalibreersessies van docenten via de verslagen daarvan. De examencommissie geeft aan dat het eigen oordeel over het algemeen in lijn is met de beoordeling door de beoordelaars.

De opleiding past het vier-ogen principe toe in alle onderdelen die samen het eindwerk vormen. Daarnaast borgt de opleiding het gerealiseerde eindniveau door het organiseren van betrokkenheid van de BVC bij het afstuderen en door te kalibreren met collega-opleidingen. De opleiding neemt deel aan tweejaarlijkse kalibratiesessies van de G5: Hogeschool Rotterdam, de Haagse Hogeschool, Inholland, de Hogeschool van Amsterdam, Hogeschool Utrecht en Hogeschool Leiden. Uit deze sessies blijkt dat collega's van andere opleidingen tot dezelfde beoordeling van de bekeken scripties komen. Het panel vindt het positief dat de opleiding op verschillende manieren en via verschillende stakeholders het niveau toetst.

De examencommissie en de toetscommissie zijn tevreden over de onderlinge samenwerking en geven aan dat deze heeft bijgedragen aan het bewustzijn bij docenten van het belang van kallibratie, toetsmatrijzen en antwoordmodellen.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Conclusie

De voltijdvariant van de opleiding ontvangt voor standaard 4 het oordeel **voldoet**. De duale variant van de opleiding ontvangt voor standaard 4 het oordeel **voldoet ten dele**.

De afgestudeerden van de opleiding Accountancy en het werkveld zijn tevreden over de aansluiting van de opleiding op het beroep. De meeste afgestudeerden vervolgen hun opleiding aan de universiteit. Het afstuderen bestaat uit drie onderdelen. Eén daarvan is de landelijke OAT (voltijd- en duale variant). De opleiding Accountancy van HU scoort goed voor wat betreft het slagingspercentage ten opzichte van collega-instellingen. Het tweede onderdeel van het afstuderen is het examen Belastingrecht (voltijd- en duale variant). Het niveau van dit examen dient naar mening van het panel verzaamd te worden. Tenslotte doen de voltijdstudenten een praktijkonderzoek, leidend tot een scriptie. Over de scripties van studenten in de voltijdvariant is het panel uitgesproken positief. Na de vorige visitatie heeft de opleiding adequate maatregelen genomen om de kwaliteit van de scriptie in de voltijdvariant te verhogen. Het panel constateert dat de opleiding daarin is geslaagd en de opgaande lijn heeft weten vast te houden. Studenten tonen aan over de benodigde onderzoeksvaardigheden te beschikken en de scripties gaan over relevante en zelfs innovatieve onderwerpen. Het gerealiseerde niveau van de voltijdvariant van de opleiding wordt door het panel als voldoende beoordeeld. Hierbij zijn de onderdelen waaruit de eindwerken bestaan in samenhang bekeken en gewogen.

De studenten in de duale variant leggen (als derde onderdeel) een “proeve van bekwaamheid” af, waarbij zij een probleem of dilemma uit de eigen beroepspraktijk analyseren en tot een uitwerking van verschillende oplossingen komen. Het panel constateert dat de proeves van bekwaamheid een beknopte verslaglegging en een beperkte diepgang kennen. Het panel kan op basis van de proeves van bekwaamheid niet tot een oordeel komen over de onderzoeksvaardigheden en het onderzoekend vermogen van de studenten. Uit de uitbreiding van de steekproef blijkt dat er een duidelijke positieve ontwikkeling waarneembaar is, zowel voor wat betreft de onderzoeksaanpak en -uitwerking, als de diepgang en aard van het bestudeerde vraagstuk. Er zijn daarmee eerste stappen gezet in de doorontwikkeling van dit eindwerk, die vragen om een vervolg en bestendinging.

Ook bij de duale variant zijn de onderdelen waaruit de eindwerken bestaan in samenhang bekeken en gewogen. Het panel komt op basis daarvan tot een beoordeling “voldoet ten dele” voor de duale variant op standaard 4.

Onderbouwing

Afgestudeerden

De opleiding leidt studenten op tot een startkwalificatie in de accountancy of het financieel-economisch beroepenveld. Alumni zijn tevreden over de voorbereiding op de arbeidsmarkt en de aansluiting van de opleiding op de functie. Dit blijkt uit de gegevens van de HBO-monitor en uit

de gesprekken met alumni die het panel sprak. De opleiding is op regelmatige basis in gesprek met het afnemend werkveld over de tevredenheid over de afgestudeerden en het niveau van de opleiding. Ook uit het aanbod van beschikbare stageplaatsen leidt de opleiding af dat het werkveld tevreden is.

De opleiding geeft aan dat de meerderheid van de studenten na het afstuderen doorstroomt naar een vervolgopleiding aan een universiteit.

Eindwerken

Het eindwerk van de opleiding bestaat uit drie onderdelen. Bij beide varianten leggen studenten binnen de module *Externe Rapportage* het examen Belastingrecht en de (landelijke) OAT af. In de voltijdvariant doen studenten een praktijkonderzoek en schrijven daarover een scriptie. In de duale variant werken studenten een vraagstuk of dilemma uit de eigen beroepspraktijk uit: de proeve van bekwaamheid.

De opleiding heeft inzichtelijk gemaakt hoe de vier beroepstaken behorend bij het Utrechts profiel (zie Standaard 1) worden afgetoetst in het eindwerk. Het examen Belastingrecht toetst beroepstaak 3 en 4, bij de OAT zijn dat beroepstaken 1, 2 en 3. In het afstuderen wordt de vierde beroepstaak getoetst. Onder standaard 1 is aangegeven hoe de opleiding in het nieuwe curriculum de CEA eindtermen dekt. De eindwerken die door het panel zijn gezien betreffen het oude curriculum, dat is vormgegeven op basis van de vorige versie van de CEA eindtermen. Het panel is van mening dat de samenstelling van het eindwerk adequaat is: de drie onderdelen stellen de student in staat aan te tonen dat hij/zij op het niveau van beginnend beroepsbeoefenaar in het vakgebied Accountancy kan functioneren.

Het panel heeft in totaal zeventien eindwerken bekeken, elf scripties (voltijdvariant) en zes proeves van bekwaamheid (duale variant). Twee van de eindwerken (voltijdvariant) betreffen een duo-werkstuk in het kader van het honours programma. Voorbeelden van het examen Belastingrecht lagen ter inzage op de dag van het visitatiebezoek. Het OAT is een landelijk examen waarmee het panel bekend is. Hieronder volgt een beschrijving van de bevindingen per onderdeel van het eindwerk.

Module Externe Rapportage en examen Belastingrecht

Het examen Belastingrecht maakt deel uit van de module *Externe Rapportage*, die nog in ontwikkeling is. Het panel heeft dit examen gezien en vindt het niveau ervan op dit moment niet passend voor het afstuderen. Het niveau van dit examen vraagt naar mening van het panel om verzwaring. Het panel stelt vast dat studenten (zowel voltijd als duaal) in verschillende modules van de opleiding aan de eindterm Projectmanagement werken (onder andere in *Project controleplan* en *Voortgezette BIV*). De opleiding geeft aan dat de eindterm Projectmanagement op eindniveau wordt afgetoetst in de module *Externe Rapportage*. Het panel heeft dit niet teruggezien en adviseert de opleiding dit aantoonbaar te maken.

Overall Toets

Omdat het een landelijk examen betreft zijn hierover geen specifieke opmerkingen van toepassing, anders dan dat de opleiding Accountancy van HU hierin goed scoort ten opzichte van het landelijke slagingspercentage.

Scripties (voltijdvariant)

De student studeert af op onderzoek naar een vraagstuk uit de accountancypraktijk, dat uitmondt in een advies. Er is een instituutsbrede afstudeerhandleiding voorhanden waarin beschreven is

hoe het afstuderen van de opleiding Accountancy eruitziet en wat er van de student wordt verwacht. Uit deze handleiding blijkt tevens hoe de beoordeling plaatsvindt.

Het panel is uitgesproken positief over de scripties die zij heeft gezien. De maatregelen die de opleiding na de vorige visitatie heeft genomen om de kwaliteit van de afstudeerwerken in de voltijdvariant te verhogen, hebben vrucht afgeworpen. Dit is zichtbaar in de mate van uitwerking van de onderzoeken, de methodologie die studenten hanteren en de wijze van beoordelen. Er zitten innovatieve onderzoeken bij, die een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de beroepspraktijk. De onderwerpen van de scripties zijn over het algemeen relevant voor het vakgebied. Het panel ziet in de scripties duidelijk terug dat studenten beschikken over onderzoeksvaardigheden. Het panel kan zich vinden in de beoordeling van de scripties, zowel voor wat betreft het proces als de resultaten (cijfers). Wel vraagt het panel om blijvende aandacht van de opleiding voor het taalniveau in de scripties. Het panel stelt vast dat de opleiding er in is geslaagd de opgaande lijn in kwaliteitsverbetering van de scripties vast te houden.

Het gerealiseerde niveau van de voltijdvariant van de opleiding wordt door het panel als voldoende beoordeeld. Hierbij zijn de onderdelen waaruit de eindwerken bestaan in samenhang bekeken en gewogen. Over de scripties in de voltijdvariant is het panel zeer te spreken. Het slagingspercentage van HU studenten aan de Accountancy opleiding op de landelijke OAT is goed. Het niveau van het huidige examen *Belastingrecht* sluit in de ogen van het panel niet aan bij wat verwacht mag worden van een onderdeel van het afstuderen. Dit wordt in de voltijdvariant gecompenseerd door de andere twee onderdelen. Daarbij zijn de beroepstaken behorend bij het Utrechts profiel die in het examen *Belastingrecht* worden getoetst, ook afgedekt in de scriptie en de OAT.

Proeves van bekwaamheid (duale variant)

De opdracht voor de proeve van bekwaamheid bestaat uit het analyseren van een probleem of dilemma uit de eigen beroepspraktijk, leidend tot de uitwerking van verschillende oplossingen. Van de student wordt verwacht dat hij/zij op basis van bestudeerde literatuur de mogelijke theoretische alternatieven beschrijft en analyseert.

In de proeves van bekwaamheid uit de steekproef ziet het panel dit onvoldoende uitgewerkt terug. Het panel constateert dat deze proeves van bekwaamheid een beknopte verslaglegging en een beperkte diepgang kennen, vergeleken met de scripties van de voltijdvariant. De beperkte diepgang betreft zowel de uitwerking van de analyse als de dilemma's of vraagstukken. Aan de hand van de proeves van bekwaamheid in de oorspronkelijke steekproef, kan het panel niet tot een oordeel komen over de onderzoeksvaardigheden en het onderzoekend vermogen van de studenten in de duale variant. In overleg met de opleiding is de steekproef uitgebreid met de meest recente proeves van bekwaamheid (juli 2019). Dit betrof twee werken.

Op basis daarvan stelt het panel vast dat een duidelijke positieve ontwikkeling waarneembaar is. Deze ontwikkeling betreft zowel de onderzoeksaanpak en -uitwerking, als de diepgang en aard van het bestudeerde vraagstuk. De toelichting op de beoordeling is in de formulieren uitgebreider ingevuld. Wel valt de beoordeling van de proeves in de ogen van het panel te hoog uit. Het panel constateert dat deze studenten beschikken over de basisvaardigheden voor het opzetten en uitvoeren van onderzoek. Het panel is van mening dat er eerste stappen gezet zijn, die vragen om een vervolg en bestending. Daarbij adviseert het panel de opleiding om in de proeve van bekwaamheid de opbouw van het onderzoek en de verschillende fases die de student daarin doorloopt te expliciteren en te sturen op een verdieping van het literatuuronderzoek en de daaruit volgende analyse. Een gestructureerd onderzoeksrapport, waarin hoofd- en bijzaken

onderscheiden worden en dat gericht is op de probleemstelling biedt daarbij houvast, zowel voor de student als de beoordelaars.

De opleiding geeft aan dat zij komend jaar verdere maatregelen neemt ten behoeve van de doorontwikkeling van het afstuderen in de duale variant. Dit behelst het aanscherpen van het beoordelingsformulier, het aanbieden van een masterclass praktijkgericht onderzoek aan startende afstudeerders in de duale variant en het uitvoeren van een steekproefsgewijs onderzoek naar het eindniveau van de proeves van bekwaamheid door de examencommissie. Het panel onderschrijft het belang daarvan.

Het gerealiseerde niveau van de duale variant van de opleiding wordt door het panel als “voldoet ten dele” beoordeeld. Hierbij zijn de onderdelen waaruit de eindwerken bestaan in samenhang bekeken en gewogen. Voor wat betreft de OAT en het examen Belastingrecht geldt hetzelfde als voor de voltijdvariant.

De proeve van bekwaamheid bevindt zich in een ontwikkelfase en het panel heeft een beperkt aantal recente proeves kunnen zien. Daaruit blijkt dat de opleiding stappen zet in de doorontwikkeling ervan. Zeker met het oog op het niveau van de scripties in de voltijdvariant, heeft het panel er het volste vertrouwen in dat de opleiding er binnen twee jaar in slaagt het onderzoekend vermogen en de onderzoeksvaardigheden van studenten aantoonbaar te maken in de proeves van bekwaamheid.

Het panel komt met het oog daarop en het niveau van het examen Belastingrecht nu tot een beoordeling “voldoet ten dele” voor de duale variant op standaard 4.

Voorwaarde

Het panel stelt de volgende voorwaarde om tot de beoordeling “voldoet” op standaard 4 van de duale variant te kunnen komen:

Het beschikken over onderzoekend vermogen en onderzoeksvaardigheden van studenten wordt inzichtelijk en aantoonbaar gemaakt in de proeve van bekwaamheid. Uit de verslaglegging en beoordeling van de proeve van bekwaamheid blijkt dat studenten in staat zijn op hbo-bachelorniveau een praktijkonderzoek op te zetten en uit te voeren, waarbij zij de verschillende fasen van het doen van praktijkonderzoek aantoonbaar doorlopen en gebruik maken van relevante literatuur om tot een gedegen analyse van de vraagstelling te komen.

Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel voltijd	Oordeel duaal
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet ten dele

De bacheloropleiding Accountancy van HU leidt studenten op tot beginnend beroepsbeoefenaar in de accountancy en het financieel-economisch beroepenveld. Alumni en werkveld zijn tevreden over de opleiding en de aansluiting op het beroep. De opleiding heeft gekozen voor een eigen inkleuring van het beroepsprofiel, met het oog op wat het werkveld en de maatschappij vragen van de accountant “van morgen”.

Het panel waardeert de verbinding van de opleiding met het werkveld en de betrokkenheid van de Beroepenveld Commissie bij zowel de uitwerking van het Utrechtse profiel van de opleiding als de curriculumvernieuwing. Het panel heeft een beeld gekregen van een opleiding die op verschillende vlakken bezig is met vernieuwing, waarbij zowel werkveld als studenten betrokken worden. Docenten zijn enthousiast, betrokken en kundig en staan achter de curriculumvernieuwing. De opleiding biedt studenten een onderwijsprogramma dat qua inhoud en opbouw passend is bij de eindtermen. Met de invoering van het nieuwe curriculum heeft de opleiding de begeleiding van studenten vanuit een andere didactische visie vormgegeven waarbij de eigen regie van de student over het leerproces centraal staat. Het panel vindt dit een goede ontwikkeling. De toetsing van de kernvakgebieden zit zowel qua inhoud als vorm goed in elkaar. De examencommissie borgt de kwaliteit van toetsing en werkt conform wet- en regelgeving. Het panel constateert dat uit de toetsing en beoordeling van de onderdelen *Werkervaring* in de duale variant op dit moment niet goed is af te leiden hoe studenten de leerdoelen realiseren. De opleiding heeft de navolgbaarheid van de realisatie van leerdoelen in de onderdelen *Werkervaring* onmiddellijk na het visitatiebezoek opgepakt.

Het panel is zeer positief over het gerealiseerde niveau van de scripties in de voltijdvariant. Op basis van de proeves van bekwaamheid in de steekproef kon het panel niet tot een oordeel komen over de onderzoeksvaardigheden en het onderzoekend vermogen van de studenten. Dit had te maken met de beknopte verslaglegging en de beperkte diepgang in zowel de uitwerking als de praktijkvraagstukken zelf. Uit de uitbreiding van de steekproef blijkt dat er een duidelijke positieve ontwikkeling waarneembaar is, maar het zijn eerste stappen die vragen om een vervolg en bestendinging.

Het afstuderen bestaat daarnaast voor zowel de duale – als de voltijdvariant uit de OAT en het examen Belastingrecht. Het panel is van mening dat het niveau van het examen Belastingrecht verzaamd mag worden, om als onderdeel van het afstuderen te kunnen fungeren.

Met inachtneming van de beslisregels van de NVAO beoordeelt het visitatiepanel de kwaliteit van de voltijdvariant van de bestaande hbo-bacheloropleiding Accountancy als positief en de duale

variant als positief onder voorwaarden. Omwille het oordeel “voldoet ten dele” op standaard 4 van de duale variant, adviseert het panel voorwaarden te stellen. Het panel is ervan overtuigd dat de dat de opleiding in staat is binnen twee jaar het onderzoekend vermogen en de onderzoeksvaardigheden van studenten aantoonbaar te maken in de afstudeerfase van de duale variant. Het panel adviseert de voltijdvariant niet mee te nemen in het verbetertraject en niet in een herbeoordeling.

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO.

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de voltijdvariant van de bestaande hbo-bacheloropleiding Accountancy van Hogeschool Utrecht als **positief**. De kwaliteit van de duale variant beoordeelt het panel als **positief onder voorwaarden**.

Aanbevelingen

Het panel geeft de opleiding de volgende aanbevelingen mee:

Standaard 1

- De opleiding heeft het landelijk opleidingsprofiel vertaald naar het “Beroepstakenprofiel Utrechtse school”. Om het onderscheidend vermogen van dit profiel nog meer te laden, adviseert het panel aan de opleiding om de gekozen inkleuring verder door te ontwikkelen in samenspraak met het lectoraat en het werkveld.

Standaard 2

- Omdat er tussen studenten verschillen bestaan in behoefte aan begeleiding en om de potentie van begeleiding via de leerteams optimaal te benutten, adviseert het panel aandacht te blijven houden voor de diversiteit in de samenstelling van de leerteams.
- De opleiding zet de eerste stappen op het gebied van internationalisering. Als onderdeel van deze ontwikkeling moedigt het panel de opleiding aan om de mogelijkheden te vergroten voor studenten (zowel voltijd- als duale) om buitenlandervaring op te doen via een uitwisseling in het kader van het Erasmusprogramma of via een buitenlandse stage.
- Studenten verwerven onderzoeksvaardigheden via de modules van het onderwijsprogramma. Uit de proeve van bekwaamheid (duale variant) komen de onderzoeksvaardigheden van studenten onvoldoende naar voren. Naar mening van het panel zou de onderzoekscomponent -en met name de explicitering daarvan- versterkt kunnen worden in de eindfase van de duale variant van de opleiding.

Standaard 3

- Op dit moment is uit de toetsing en beoordeling van de onderdelen *Werkervaring* in de duale variant niet goed af te leiden hoe studenten de leerdoelen realiseren. De opleiding heeft dit punt onmiddellijk opgepakt en hiertoe een ontwikkelopdracht uitgezet. Het panel onderschrijft het belang hiervan en adviseert de toetscommissie en de examencommissie om de toetsing en beoordeling in de onderdelen *Werkervaring* in een volgende steekproef te onderzoeken.

Standaard 4

- Het examen Belastingrecht maakt deel uit van de module *Externe Rapportage*, die nog in ontwikkeling is. Het panel adviseert om dit examen te verzwaren.
- De eindterm Projectmanagement wordt op eindniveau afgetoetst in de module *Externe Rapportage*. Het panel heeft dit niet teruggezien en adviseert de opleiding dit aantoonbaar te maken.
- Het panel is uitgesproken positief over de scripties van de voltijdstudenten. Het panel kan zich vinden in de beoordeling van de scripties. Het panel raadt de opleiding aan om aandacht te blijven houden voor het taalniveau.
- Het panel adviseert de opleiding om in de proeve van bekwaamheid de opbouw van het onderzoek en de verschillende fases die de student daarin doorloopt te expliciteren en te sturen op een verdieping van het literatuuronderzoek en de daaruit volgende analyse.

Bijlagen

Bijlage 1 Bezoekprogramma

PROGRAMMA AUDITBEZOEKDAG BACHELOR ACCOUNTANCY

Opleiding: Accountancy
 Bezoekdatum: 29-05-2019
 Locatie: HL15, 6^e verdieping (HL15 6.090)

08.00 – 08.15	Inloop & ontvangst auditpanel	
08.15 – 09.15	Intern overleg auditpanel	Bekijken twee toetsen Afstudeereenheid (OAT en Belastingrecht)
09.15 – 10.00	Gespreksronde Almuni en beroepenveld	Aanwezigen <ul style="list-style-type: none"> ▪ voorzitter BVC ▪ lid BVC ▪ lid BVC ▪ 2x Alumnus
10.00-10.30	Pauze	Interne terugkoppeling
10.30-11.15	Gespreksronde Docenten	Aanwezigen <ul style="list-style-type: none"> ▪ Curriculumverantwoordelijke ▪ Docent Controleleer en BIV ▪ Docent Externe Verslaglegging ▪ Docent Vaardigheden en onderzoeker Lectoraat ▪ Docent BIV ▪ Docent BIV en Controleleer ▪ Docent Vaardigheden
11.30-12.15	Rondgang door lokaal	<u>Bezoeken lokaal met werkstukken, achterliggende documentatie met docenten en studenten</u>
Parallele sessies	Open Spreekuur (Vz + secr)	<u>Open spreekuur</u>
12.15-13.00	Lunch en bespreking panel	Interne terugkoppeling
13.00-13.45	Gespreksronde Studenten	Studenten <ul style="list-style-type: none"> • 2x 4^e jaars student • 3^e jaars student en GOC-lid • 2^e jaars student en GOC-lid • 2^e jaars student dual • 1^e jaars student en GOC-lid

13.45-14.00	Interne bespreking	
14.00-14.45	Examencommissie/ toetscommissie	Examencommissie/ toetscommissie <ul style="list-style-type: none"> ▪ Voorzitter Examencommissie ▪ Lid Examencommissie ▪ Extern lid Examencommissie ▪ Lid Toetscommissie
14.45-15.00	Intern overleg	
15.00-15.45	Gespreksronde Management	Aanwezigen <ul style="list-style-type: none"> ▪ Instituutsdirecteur ▪ Opleidingsmanager
15.45 - 16.15	Pending issues	
16.15 – 16.45	Interne terugkoppeling: bepaling beoordeling	
16.45 - 1700	Terugkoppeling; alle betrokkenen aanwezig	<u>Ruimte HL15 6.086</u>

Bijlage 2 Bestudeerde documenten

A. Kerndocumenten op de portal

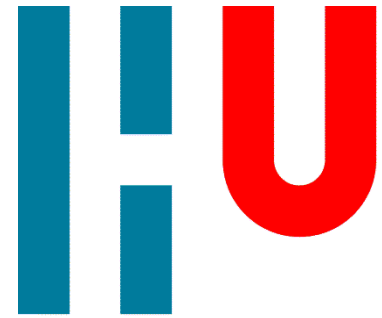
- Zelfevaluatierapport Accountancy HU
- Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel
- Beroepstakenprofiel Accountancy Utrechtse school
- Beleidsplan Internationalisering Institute for Finance & Accounting
- Curriculum voltijd/duaal 2018-2019
- Overzicht CEA eindtermen en curriculum
- Overzicht docentgegevens
- Toetsplan opleiding AC VT 2018-2019
- Toetsplan opleiding AC duaal 2018-2019
- Overzicht lectoraatsdeelname
- Studiegids Accountancy voltijd en duaal 2018-2019
- Bijlage bij studiegids met cursusomschrijvingen voltijd en duaal 2018-2019
- Cursuswijzer duaal Werkervaring
- Cursuswijzer Afstudeertraject Accountancy
- Overzicht afstudeerders en eindwerken (11 eindwerken voltijdvariant, 6 eindwerken duale variant)

B. Ondersteunende documentatie voor de visitatie

- Jaarplan examencommissie Finance & Accounting 2018-2019
- Jaarverslag examencommissie Finance & Accounting 2017-2018
- Procedure honours afstuderen
- Notitie terugkoppeling opleiding aan examencommissie inzake toetsing eindcompetenties duaal Werkervaring 3
- Project Herontwerp curriculum Accountancy - Ontwikkelopdracht: Werkervaring 1, 2 en 3 (incl. 9 bijlagen)
- Schriftelijke reactie examencommissie naar aanleiding vragen panel inzake duaal afstuderen.

C. Representatieve selectie toetsen

- Landelijke Overall Toets van januari 2019
- Tentamen Belastingrecht 3 van juni 2018
- Tentamen BIV1 uit de propedeuse
- Tentamen Ondernemingsrecht uit de propedeuse
- Tentamen Controle-opdracht uit Hoofdfase 1

Instituut
Instituut Finance & Accounting
Opleiding Accountancy

Auteur(s)
Henk Lak

Datum
21-10-2019

Status
Definitief

© Hogeschool Utrecht,
Utrecht, 2018
Bronvermelding is verplicht.
Vereenvoudigen voor eigen gebruik of intern
gebruik is toegestaan.

Verbeterplan bachelor Accountancy duale variant

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	3
1.1	Oordeel auditpanel.....	3
1.2	Doel van verbeterplan.....	3
2.	Maatregelen	4
2.1	Overzicht maatregelen.....	4
2.2	Maatregel 1: Afstudeeropdracht herijken	4
2.2.1	Onderzoeksofzet als tussenproduct invoeren	4
2.2.2	Coachings- en beoordelingsproces aanpassen	5
2.2.3	Nieuwe beoordelingsformulieren opstellen	5
2.2.4	Aparte cursuswijzer ontwikkelen voor proeve van bekwaamheid	5
2.3	Maatregel 2: coachen en beoordelen verbeteren	5
2.3.1	Training.....	5
2.3.2	Kalibreersessies.....	6
2.3.3	Collegiale uitwisseling hogeschool.....	6
2.4	Maatregel 3: workshops ontwikkelen voor studenten.....	6
2.4.1	Workshops.....	6
2.5	Maatregel 4: onderzoekend vermogen beter zichtbaar maken	6
2.5.1	Onderzoekend vermogen	7
2.5.2	Werkervaring	7
2.5.3	Betrokkenheid beroepenveldcommissie	7
2.5.4	Borging Examencommissie	7
2.6	Eindresultaat.....	7
	Bijlage 1 Goedkeuring Opleidingscommissie.....	8

1. Inleiding

Voor u ligt het verbeterplan van de opleiding Accountancy van Hogeschool Utrecht. De opleiding wordt uitgevoerd binnen het Instituut Finance & Accounting en bestaat uit een voltijd- en een duale variant. De opleiding is op 29 mei 2019 door NQA geïnspecteerd in het kader van de accreditatie voor een beperkte opleidingsbeoordeling.

In het rapport van NQA¹ is de voltijdvariant als positief beoordeeld en de duale variant als positief onder voorwaarden. Bij deze duale variant is standaard 4 beoordeeld als 'voldoet ten dele', waarbij de overige standaarden als 'voldoet' zijn beoordeeld. Bij een deelbeoordeling 'voldoet ten dele' schrijft het beoordelingskader van NVAO 2018 voor dat de opleiding een verbeterplan indient, dat is geaccordeerd door de opleidingscommissie. Op basis van de rapportage en het verbeterplan stelt de NVAO vervolgens vast of zij een verbeterperiode toekent en zo ja, wat de duur van deze periode is.

1.1 Oordeel auditpanel

In haar algemene oordeel komt het panel tot de volgende conclusies ten aanzien van de duale variant van de opleiding Accountancy:

Standaard 1: Voldoet

Standaard 2: Voldoet

Standaard 3: Voldoet

Standaard 4: Voldoet ten dele

Bij een 'voldoet ten dele' voldoet de opleiding in belangrijke mate aan de basiskwaliteit, maar zijn verbeteringen nodig om volledig aan de standaard te voldoen. In het rapport schreef het auditpanel het volgende: "Het panel constateert dat de proeves van bekwaamheid een beknopte verslaglegging en een beperkte diepgang kennen. Het panel kan op basis van de proeves van bekwaamheid niet tot een helder oordeel komen over de onderzoeksvaardigheden en het onderzoekend vermogen van de studenten. Uit de uitbreiding van de steekproef blijkt dat er een duidelijke positieve ontwikkeling waarneembaar is, zowel voor wat betreft de onderzoeksaanpak en -uitwerking, als de diepgang en aard van het bestudeerde vraagstuk. Het panel constateert dat deze studenten beschikken over de basisvaardigheden voor het opzetten en het uitvoeren van onderzoek. Er zijn daarmee eerste stappen gezet in de doorontwikkeling van dit eindwerk, die vragen om een vervolg en bestending. Zeker met het oog op het niveau van de scripties in de voltijdvariant, heeft het panel er het volste vertrouwen in dat de opleiding er binnen twee jaar in slaagt het onderzoekend vermogen en de onderzoeksvaardigheden van studenten aantoonbaar te maken in de proeves van bekwaamheid."²

In een toelichting op standaard 4 stelt het panel: "Het panel stelt de volgende voorwaarde om tot de beoordeling 'voldoet' op standaard 4 van de duale variant te kunnen komen: het beschikken over onderzoekend vermogen en onderzoeksvaardigheden van studenten wordt inzichtelijk en aantoonbaar gemaakt in de proeve van bekwaamheid. Uit de verslaglegging en beoordeling van de proeve van bekwaamheid blijkt dat studenten in staat zijn op hbo-bachelorniveau een praktijkonderzoek op te zetten en uit te voeren, waarbij zij de verschillende fasen van het doen van praktijkonderzoek aantoonbaar doorlopen en gebruik maken van relevante literatuur om tot een gedegen analyse van de vraagstelling te komen."³

1.2 Doel van verbeterplan

Dit verbeterplan hebben we opgesteld voor de duale variant en specifiek gericht op standaard 4 van het beoordelingskader. Het plan is opgesteld met diverse gremia waaronder de Examencommissie, de toetscommissie en de gemeenschappelijke opleidingscommissie (GOC). De goedkeuring van de GOC is in bijlage 1 te lezen.

In het volgende hoofdstuk staan de maatregelen beschreven die we nemen om de geconstateerde aandachtspunten van het auditpanel te verbeteren. We zijn ervan overtuigd dat we met deze maatregelen de geconstateerde aandachtspunten binnen de verbeterperiode opgepakt en uitgevoerd te hebben.

¹ NQA, 2019, p. 3

² NQA, 2019, p. 2

³ NQA, 2019, p. 27

2. Maatregelen

We zijn met de opmerkingen van het panel aan de slag gegaan en hebben een aantal maatregelen genomen. Dat gebeurde in nauwe samenwerking met het docententeam, de examencommissie, het lectoraat en de gemeenschappelijke opleidingscommissie (GOC). De verbetermaatregelen worden op verschillende niveaus ingezet (onderwijs, docenten, studenten en procedures). Zo werken we integraal aan de kwaliteit van ons onderwijs en specifiek aan de borging van onderzoekend vermogen in het gerealiseerd eindniveau.

2.1 Overzicht maatregelen

In onderstaande tabel zijn alle maatregelen opgenomen die nu of in het komende jaar uitgevoerd worden. In de volgende paragrafen lichten we elke maatregel afzonderlijk toe.

Tabel 1 Overzicht maatregelen

Actienr	Maatregel	Planning gereed	Verantwoordelijke
1.	Afstudeeropdracht herijken	Februari 2020	Curriculumregie-groep en lectoraat
1a	Invoeren onderzoeksopzet	Februari	
1b	Aanpassen coachings- en beoordelingsproces	Januari	
1c	Opstellen nieuwe beoordelingsformulieren	Januari	
1d	Opstellen nieuwe cursuswijzer	Januari	
2.	Coachen en beoordelen verbeteren	Januari 2020	Opleidingsmanager
2a	Training	December '19	
2b	Kalibreersessies	December en juli	
2c	Collegiale uitwisseling	Januari	
3.	Workshops ontwikkelen voor studenten	Maart 2020	Opleidingsmanager
3a	Workshops	Februari / maart	
4.	Onderzoekend vermogen beter zichtbaar maken	Maart 2020	Opleidingsmanager
4a	Onderzoeksleerlijn expliciteren	Maart	
4b	Onderdeel Werkervaring	Maart	
4c	Betrokkenheid Beroepenveldcommissie	Januari	
4d	Borging Examencommissie	Doorlopend	

2.2 Maatregel 1: Afstudeeropdracht herijken

De studenten schrijven een proeve van bekwaamheid als onderdeel van de afstudeerfase van de duale opleiding. In deze proeve formuleren ze een inhoudelijk dilemma dat speelt op de werkplek. Aan de hand van literatuur en een kort praktijkonderzoek moeten ze vervolgens duiding geven aan het vakinhoudelijke dilemma en een advies geven aan de organisatie over hoe met het dilemma om moet worden gegaan. Deze opzet laten we ongewijzigd. De huidige vorm sluit namelijk goed aan bij de duale student. We stellen echter wel een aantal aanvullende eisen, waarmee vooral het onderzoeksproces beter inzichtelijk wordt gemaakt.

De curriculumregiegroep (CRG) heeft een verbeteropdracht ontwikkeld om het duale afstudeertraject aan te scherpen. Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben we de hulp ingeschakeld van het lectoraat Methodologie van Praktijkgericht Onderzoek van lector Daan Andriessen. Aan de kenniskring van dit lectoraat hebben we gevraagd om tijdens het opstellen en uitvoeren van deze verbeteropdracht advies uit te brengen over de borging van de onderzoeksvaardigheden. Dit betekent dat we samen met het lectoraat werken aan een nieuw beoordelingsformulier en onderliggende procedures. De opdracht is gesplitst in vier onderdelen, die hieronder op een rij staan.

2.2.1 Onderzoeksopzet als tussenproduct invoeren

In de huidige opzet maken studenten een kort voorstel over de manier waarop zij beginnen met het afstudeeronderzoek. Deze opzet wordt van feedback voorzien door de coach, waarna de studenten aan de slag gaan.

In het nieuwe voorstel wordt expliciet gevraagd om een onderzoeksopzet waarin de nadruk ligt op de manier van onderzoek doen. Studenten moeten in dit voorstel een onderbouwing geven voor het gekozen dilemma, aangeven hoe zij het onderzoek willen vormgeven en aangeven welke theorie hiervoor gebruikt kan worden. Hiermee voegen we een extra moment van formatieve toetsing toe en krijgt de student formeel terugkoppeling gedurende het traject. We hanteren hierbij het vierogenprincipe, zodat direct kalibratie plaatsvindt tussen de coach en examinator.

De coach en de examinator kunnen in deze fase vooral de diepgang van het dilemma en het onderzoeksproces beoordelen. Ook wordt geleerd van de opzet van het afstudeertraject van de voltijdvariant, waar al gebruik wordt gemaakt van de onderzoeksopzet als tussenproduct.

2.2.2 Coachings- en beoordelingsproces aanpassen

In de huidige opzet van begeleiding heeft de coach 8 begeleidingsuren voor het coachen en examineren van de student. Aanvullend heeft de tweede examinator nog 2 uur beschikbaar. Dit betekent dat het aantal contactmomenten tussen coach en student vooral digitaal is tijdens de afstudeerfase. Aansluitend worden de beoordelingen van alle studenten uitgevoerd door twee docenten.

Vanaf dit studiejaar worden de uren van de begeleiding verhoogd naar 16 uur en voor de tweede examinator naar 4. Zo kan de coach meer tijd besteden aan het coachen van de duale student tijdens de afstudeerfase. Daarnaast wordt het aantal betrokken coaches/examinatoren verhoogd van 2 naar 4, waardoor een brede basis ontstaat voor het onderling kalibreren van de producten van de studenten.

2.2.3 Nieuwe beoordelingsformulieren opstellen

Momenteel wordt gewerkt met een beoordelingsformulier dat in de afgelopen jaren is ontwikkeld, mede op basis van de voltijdvariant. We moeten nog een laatste slag maken, namelijk het toevoegen van de reflectie van de student en de verantwoording van het onderzoek als beoordelingscriterium. Dit formulier wordt ontwikkeld in samenspraak met het lectoraat.

2.2.4 Aparte cursuswijzer ontwikkelen voor proeve van bekwaamheid

Het traject van de proeve van bekwaamheid is ingebed in een cursuswijzer voor het gehele duale traject. In deze cursuswijzer is voor alle onderdelen van het duale traject benoemd wat de aandachtspunten en beoordelingscriteria zijn.

Dit jaar wordt een aparte cursuswijzer ontwikkeld voor de proeve van bekwaamheid. Daarin beschrijven we de procedures, eisen en wijze van beoordeling en de verschillende fasen die de duale studenten moeten doorlopen voor het doen van praktijkgericht onderzoek in de proeve. Door deze aparte cursuswijzer krijgen studenten meer duidelijkheid over de eisen die we stellen aan het afstudeertraject in het duale programma. Hiermee volgen we het advies van het panel op om het proces te expliciteren.

2.3 Maatregel 2: coachen en beoordelen verbeteren

Het proces van het coachen en beoordelen van een duale student is wezenlijk anders dan bij een voltijdstudent omdat de duale student een vaste werkplek heeft. We hanteren voor onze docenten en examinatoren daarom de volgende uitgangspunten als het gaat om de ontwikkeling van onderzoekend vermogen door duale studenten:

- Elke afstudeerbegeleider en examinator in het duale afstudeerproces is toegerust en getraind voor het begeleiden en eenduidig beoordelen van de proeve van bekwaamheid conform de eisen van de opleiding.
- De docent is in staat de verwachte onderzoeksvaardigheden aan de student over te dragen en te coachen op de voortgang in het duale afstudeertraject.
- De ontwikkelde procedures en handleiding voor de proeve van bekwaamheid worden correct geïnitieerd en gehanteerd.

Op basis van deze doelen zijn de volgende maatregelen genomen:

2.3.1 Training

De beoordeling en begeleiding van de proeves lag in de afgelopen jaren bij twee docenten in het opleidingsteam. Dit team wordt uitgebreid naar vier docenten om een bredere basis te vormen in onderlinge afstemming en kalibratie. Aansluitend volgen de vier docenten een training, verzorgd door het lectoraat Methodologie van Praktijkgericht Onderzoek van lector Daan Andriessen. Deze training gaat specifiek in op het begeleiden, coachen en beoordelen van studenten in de afstudeerfase van een duale opleiding. Omdat het lectoraat betrokken was bij het opstellen van het nieuwe beoordelingsprotocol, zijn de nieuwe beoordelingscriteria meteen verwerkt in deze trainingen.

Voor docenten die daar behoefte aan hebben, is er een aantal uren begeleiding beschikbaar van de hogeschoolhoofddocenten en van het lectoraat. Daar kunnen ze dus altijd terecht met vragen op het vlak van onderzoek en theorie.

2.3.2 Kalibreersessies

In het studiejaar 2019-2020 worden twee kalibreersessies gehouden. De betrokken docenten van de duale opleiding Accountancy komen dan bij elkaar om de proeves van het afgelopen jaar te bespreken. Tijdens deze sessies nemen ze de beoordelingsformulieren van de proeves door, evalueren ze of de beoordeling correct is vastgesteld en bepalen ze welke aandachtspunten voor verdere beoordelingen moeten worden doorgevoerd. Met de kalibreersessies willen we tot een eenduidige interpretatie van het beoordelingsmodel komen en zo de betrouwbaarheid van de beoordelingen bestendigen. Daarnaast bieden de sessies input aan de continue aanscherping van de studentenhandleiding en de gebruikte beoordelingsmaterialen. De kalibreersessies worden georganiseerd door de coördinator van het duale traject en worden een vast onderdeel van de jaarcyclus van de opleiding.

2.3.3 Collegiale uitwisseling hogeschool

Naast de eigen kalibreersessies wordt een andere duale opleiding bezocht om kennis en ervaringen uit te wisselen. Tijdens dit bezoek wordt specifiek ingegaan op de wijze van beoordeling van de onderzoeksvaardigheden van de duale studenten en de wijze van begeleiding. De resultaten verwerken we in de uitvoering van de verbeteropdracht. Momenteel hebben we hiervoor contact met de duale opleiding Accountancy van Avans Hogeschool.

2.4 Maatregel 3: workshops ontwikkelen voor studenten

We hebben drie workshops ontwikkeld met als doel om studenten te ondersteunen bij het opstellen van een onderzoeksopzet. Zo zorgen we voor een goede opstartfase van de afstudeeropdracht. Deze workshops worden vanaf februari 2020 aangeboden aan alle duale studenten. Naast deze workshops houdt elke student de reguliere begeleiding van een coach.

2.4.1 Workshops

Studenten maken, voordat zij starten met het afstudeertraject, een conceptplan waarin zij het onderwerp omschrijven van de potentiële opdracht en een concept probleemstelling formuleren. Daarom houden we in de eerste week van het afstudeertraject een workshop met als thema 'Aanleiding en probleemstelling'. Hierin wordt besproken welke elementen thuishoren in de aanleiding en de bijbehorende probleemstelling. Aan de hand van een aantal opdrachten en onderlinge intervisie werken studenten aan de aanscherping van het ingeleverde concept plan van aanpak. Ook krijgen ze tools aangereikt voor het afbakenen van de probleemstelling.

Het thema 'Literatuur en analyse' staat centraal in de tweede workshop. Hierin wordt getraind hoe de afstudeerder een zoekstrategie voor het vinden van literatuur kan inzetten en gebruik kan maken van verschillende databases van de HU Bibliotheek. Vervolgens komen het formuleren van een theoretisch kader en het verbinden van theorie en analyse aan bod. De student maakt o.a. een mind-map van zijn onderwerp om zodoende de relevante zoektermen te kunnen duiden.

In de laatste workshop staat het onderwerp methodologie centraal. We gaan in op de wijze van onderzoek in relatie tot de gevonden literatuur, de hoofdvraag en de wijze van beantwoording. De student gaat actief aan de slag met het uitwerken van zijn methoden van onderzoek inclusief de onderbouwing hiervan. We gaan in op termen als betrouwbaarheid en validiteit in relatie tot de gebruikte onderzoeksmethoden. Ten slotte is er aandacht voor de opzet van het eindrapport en het belang van het gestructureerd uitwerken van de hoofdvraag. Dat is immers de kern van een goede scriptie.

2.5 Maatregel 4: onderzoekend vermogen beter zichtbaar maken

Naast bovenstaande maatregelen pakken we rondom het afstudeerproces van het duale traject een aantal aanvullende zaken aan om het onderzoekende vermogen van de duale student beter zichtbaar te maken.

2.5.1 Onderzoekend vermogen

We zijn op dit moment bezig met het herontwerp van het curriculum van de duale opleiding. Parallel hieraan richten we de leerlijn onderzoeksvaardigheden als onderdeel van onze POL-leerlijn opnieuw in. Zoals aangegeven in het rapport van het panel is daarmee sprake van een geïntegreerde leerlijn door het curriculum. Deze leerlijn wordt in het komende jaar verder ontwikkeld en geëxpliciteerd, waarbij we specifiek aandacht besteden aan de wijze waarop de onderzoeksvaardigheden in het curriculum aan bod komen. Dit verwerken we vervolgens in de cursuswijzers van Werkervaring en van het Afstudeertraject. Daarmee wordt de opbouw van deze vaardigheden naar de afstudeerfase beter inzichtelijk en we tonen scherper aan hoe we de onderzoeksvaardigheden in de afstudeerfase toetsen en beoordelen.

2.5.2 Werkervaring

In de hoofdfase van de opleiding volgen de duale studenten de modules Werkervaring 1 t/m 3. In deze modules formuleren de studenten persoonlijke leerdoelen voor het werken in de praktijk. Ze hebben daar de vrijheid om binnen de mogelijkheden van het kantoor en de leerresultaten van de opleiding deze leerdoelen op te stellen.

Vanaf studiejaar 2019-2020 wordt bij het onderdeel Werkervaring het aspect van het praktijkgericht onderzoek doen sterker benadrukt. Studenten maken via een portfolio aantoonbaar dat zij in de hoofdfase (voorafgaand aan de afstudeerfase) hun onderzoeksvaardigheden ontwikkeld hebben. Dit nemen we ook op in de beoordeling van dit onderdeel. Ook wordt zo inzichtelijker dat studenten tijdens hun werk actief bezig zijn met het ontwikkelen van hun onderzoeksvaardigheden.

2.5.3 Betrokkenheid beroepenveldcommissie

Zoals in het rapport van het auditpanel te lezen is, beschikt de opleiding over een actieve beroepenveldcommissie (BVC). Tijdens de aankomende BVC-vergaderingen wordt de BVC actief betrokken in het toetsen van de herijking: sluiten de opdrachten en de manier van onderzoek doen goed aan bij het werkveld? Aanvullend zullen de BVC-leden steekproefsgewijs een aantal afstudeerzittingen bijwonen als extern gecommitteerde en in deze rol ook terugkoppeling geven in de reguliere BVC-vergaderingen.

2.5.4 Borging Examencommissie

Naast bovenstaande maatregelen zal de Examencommissie de resultaten van de herijking van de proeve van bekwaamheid blijvend borgen. In het jaarplan van de Examencommissie is opgenomen dat zij alle proeves beoordeelt en haar ervaringen terugkoppelt aan de examinatoren en het management. Daarnaast wordt de toetscommissie ingeschakeld voor het toetsen van het ontwikkelde beoordelingsformulier.

2.6 **Eindresultaat**

Met de bovengenoemde maatregelen zetten we de geschetste positieve ontwikkeling verder door voor onze duale opleiding. We zorgen ervoor dat onze duale studenten beschikken over onderzoekend vermogen en dat hun onderzoeksvaardigheden inzichtelijk en aantoonbaar worden gemaakt in de proeve van bekwaamheid. Uit de toekomstige verslaglegging en beoordeling van de proeve van bekwaamheid zal blijken dat studenten in staat zijn op hbo-bachelorniveau een praktijkonderzoek op te zetten en uit te voeren, waarbij zij de verschillende fasen van het doen van praktijkonderzoek aantoonbaar doorlopen en gebruik maken van relevante literatuur om tot een gedegen analyse van de vraagstelling te komen.

Bijlage 1 Goedkeuring Opleidingscommissie

Formeel akkoord verbeterplan - Bericht (HTML)

Bestand Bericht Acrobat Geef aan wat u wilt doen...

Negeren Ongewenste e-mail - Verwijderen Verwijderen

Beantwoorden Beantwoorden Reageren

Allen beantwoorden Reageren

Doorsturen

Accreditatie Aan manager Gereed

E-mail aan team Nieuwe maken

Antwoorden en...

Verplaatsen Verplaatsen

Regels - OneNote Acties -

Beleed toewijzen

Markeren als ongelezen

Categoriseren Opvolgen

Vertalen Bewerken

In-/uitzoomen

Verzenden naar OneNote

Insights

ma 14-10-2019 20:07

Ramon Monster
Formeel akkoord verbeterplan

Aan Henk Lak

U hebt dit bericht doorgestuurd op 14-10-2019 23:50.

Beste Henk,

De GOC heeft het herstelplan gelezen en brengt een positief advies uit. Op de conceptversie van het herstelplan is er door de GOC feedback gegeven. Wij zien terug in het definitieve plan dat onze feedback is meegenomen. Wij vinden het een duidelijk en concreet plan. Wij kunnen ons vinden in de voornemens en vinden duidelijk uitgelegd waarom bepaalde keuzes zijn gemaakt.

Ervan uitgaande je hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

Ramon Monster
Voorzitter GOC IFA 2019/2020

Type here to search

15:08
17-10-2019